

DOMOLJUB

Ishaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Stev. 39.

V Ljubljani, dne 26. septembra 1912.

Leto XXV.

Dedščina Jezusa Kristusa in nje obramba.

(Govor kranjskega deželnega glavarja dr. I. Šusteršiča na I. slavnostnem zborovanju dunajskega evharističnega kongresa dne 11. septembra.)

Vaša eminenca! Prevzvišeni gospod kardinal-legat! Vaše cesarske in kraljevske visokosti, Vaše eminence! Čestiti zborovalci!

Božji Izveličar je zapustil svet, zapustil nam je pa svojo dedščino. Čudovita dedščina! Nepojmljiva za človeški razum, nasprotuje hkratu vsem posvečno-sebičnim nagonom človeštva. Ali dedščina je bila vendarle sprejeta. Mala četa apostolov, mlada cerkev, ta čudoviti organizem, se ni pomišljala niti za trenotek, izpolniti voljo svojega Učenika, sprejeti njegovo zapuščino. »To storite v moj spomin,« tako se glasi njegovo naročilo. In tako so tudi storili.

Ali komaj se je to zgodilo, že se drenjajo-tisoči zraven in zahtevajo svoj delež od te čudovite dedščine. (Veliko odobravanje.) »Vzemite in jejte!« je ukazal Učenik. In prihajali so mladi kristjani in uživali evharistični kruh, ki so jim ga apostoli delili in so postali tako deležni zapuščine božjega Izveličarja. »Bili so pa stanoviti v nauku apostolov in v bratski zvezi in v lomljenju kruha in molitvah,« poroča čisto kratko Dejanje apostolov, ko govori o prvih kristjanih.

Pa ne samo tisoči, vse človeštvo je poklicano, da postane deležno dedščine Jezusa Kristusa. Vsak je poklican, da prostovoljno prevzame to dedščino in se zanjo odloči. Gospod vabi k večerji; svoje hlapce pošilja na mestne ceste in

ulice, venkaj na pota in steze vabit vse, uboge in zapuščene, da napolnijo njegovo hišo in se vsedejo k njegovi mizi.

In dedščina Jezusa Kristusa se širi z neverjetno hitrostjo. Malo časa po odhodu Izveličarjevem je praznoval evharistični Kristus svoj vhod v Rim, v glavno mesto tedanjega sveta. Tisoči in tisoči so hiteli zraven in zahtevali delež njegove dedščine. Stoletje je sledilo stoletju, preganjanje kristjanov se je vrstilo drugo za drugim, stotisoči so padali v boju kot verni branitelji dedščine Jezusa Kristusa! In vendar kakšen čudež! Dedščina se vedno širi hitro kakor ogenj v vse dežele in med vse narode. Čim huje in strašneje je preganjanje divjalo, tem tesneje so se oklepali preganjanci evharističnega Kristusa in tem odločneje so branili sveto dedščino. In če se danes po zemlji ozremo, lahko veselo vzkliknemo: Dedščina Jezusa Kristusa je postal deležen ves svet! (Veliko odobravanje.)

Kako majhno je bilo število ljudi, ki so prišli v stik z njim v času, ko je še sam po zemlji hodil. Kako majhno je bilo primeroma število prvih kristjanov, ki so bili stanoviti »v lomljenju kruhov«. In danes? V vseh delih sveta, v vseh deželah, med vsemi narodi žive milijoni in milijoni, ki evharističnega Izveličarja pripoznajo in ga z vernim srcem prejemajo. Na mestu pa, kjer je nekoč stal Neronov cirkus, v katerem je na tisoče kristjanov v pričo trinoga najkrutejšo mučniško smrt našlo, stoji danes veličastna cerkev sv. Petra, največja hiša božja na zemlji z vnebo-kipečo kupolo Michelangelovo, ki se dviga nad grobovi apostolov-prvakov in nad evharističnim oltarjem sv. očeta! (Živahno odobravanje.)

Zares, čudoviti sta razširjenje in zmagovita bramba dedščine Jezusa Kristusa, ki sta morali premagati največje

odpore človeške narave in mogočnikov tega sveta. Cerkev, izvrševalateljica testamenta Jezusa Kristusa, je sveto dedščino zvesto varovala. Zmagonosno jo je branila skozi vsa stoletja nasproti vsem napadom in sramotenju. Rajši je prenesla še tako velik odpad mas, kakor da bi najmanjšo pičico te svete dedščine iz rok spustila.

Zgodovina krščanstva je zgodovina Evharistije; ta je namreč središče našega verstva. Evharistija je preizkusni kamen kristjanov od vsega početka, od njene napovedi in postavitve do danes in bo ostala do konca časov. Že njena napoved v sinagogi v Kafarnavmu, o kateri je njegova eminenca, prevzvišeni gospod kardinal legat tako pretresljivo govoril, je ločila duhove in napravila prepad med zvestobo in nezvestobo. Sv. evharistija, komaj napovedana, je že postala odločilna preizkušnja vere in to bo tudi vedno ostala. Evharistija je namreč Kristus, je Izveličar, je Bog! (Veliko odobravanje.)

Jezus! Kaj so hoteli tekom časa vse iz njega napraviti! Njegovi judovski sodobniki in vrstniki so ga imeli za revolucionarja, za bogokletneža, v našem času ga imajo za »modreca iz Nazareta, za učenika brez ozira na verstvo, za narodnega voditelja in socialist«. Ja, najnovejši čas pravijo celo, da ni sploh nikdar živel. On pa vedno stoji v sveti resnobi sredi človeštva in nam govori po svoji cerkvi iz Petrovega čolnca o svojem mesu in svoji krvi kot o živi hrani in se obrača kakor nekdanj v Kafarnavmu opazujoč žalostno ločitev, na vse z usodnim vprašanjem: »Ali hočete tudi vi oditi?« Mnogi zapuščajo Njega in Njegovo dedščino in hodijo lačni in žejni svoja pota. Četa pa, ki se zbira okoli Petra in Rima, govori s Simonom Petrom: »Kam naj gremo, Ti sam imaš besede večnega življenja!«

(Burno odobravanje.) Kjer je Peter, tam je Cerkev, kjer je Cerkev, tam je Izveličar.

In čim bolj prodirajo sebični nagoni, materialistični duh in čisto posvetni interesni nagoni, ki danes svet prevladujejo, tem tesneje se zbira Petrova četa okoli Evharistije, okoli evharističnega Izveličarja, studenca, ki daje moč in življenje. »Gospod je moč svojega ljudstva.« In ena največjih zaslug pokojnega papeža Leona XIII. je, da je poklical v življenje evharistične svetovne kongrese, te krasne svetovne simfonije žive vere v Kristusa, katerih od leta do leta naraščajoči sijaj vzbuja v zvezi z vedno večjo versko iskrenostjo narodov, ki sem prihajajo, občudovanje sveta, navdaja cerkev z veseljem in krepi vernike.

Ravno danes potrebujejo verniki, posebno pa izobraženi laiki veliko bolj kot druge čase žive moči Evharistije. Svetovni nazori, pridobitveno, politično, socialno, javno in zasebno življenje; vse preveča tisti duh, tisti nagoni, ki je vodil ljudsko množico v sinagogi v Kafarnamu. O nekaterih izmed teh bi lahko rekli s svetim pismom, da se samo vsedajo, da jejo in pijejo in da vstajajo samo, da plešejo; druge, in teh je velika množica, pa odvrta od Izveličarja trd boj za kruh in življenje. Njih oko se skali v tesni delavnici, v tovarnah, v podzemeljskih hodnikih velikih rudokopov. Iščejo in pehajo se samo za zemeljski obstanek in pozabijo pri tem na kruh večnega življenja. Judovska množica hoče Izveličarja za kralja oklicati, zato, ker jo je nasitil; drugi dan mu pa obrača hrbet mrmrajoč in zasramujoč ga, ker ji odklonil zemeljsko kraljestvo, ponuja mesto mane kruh večnega življenja. Ta prizor se vedno ponavlja neprestano skozi vsa stoletja.

Zgodovina Evharistije je zgodovina vednega boja med duhovnim stremljenjem človeštva, med stremljenjem po nadzemeljskih ciljih in materialnim nagonom, ki se drži zemlje; zgodovina boja med kulturo in požlahtnjenjem na eni strani, neizobrazbo in surovostjo na drugi strani, med plemenitenjem in poniževanjem človeškega rodu.

Veliki so sadovi človeške znanosti, ki vedno bolj prodira naravo, njene moči in njene zakone in pospešuje s tem tudi spoznavanje božje moči in modrosti. Ali nekaj je, česar vsa človeška znanost ne premore: človeški duši ne more dati one modrosti in moči, s katero bi se vzdignila nad vse zemeljske sebične nagone in strasti in se približala Bogu. (Veliko odobravanje.)

Človeška znanost človeku ne zadoštuje. Potreujemo božje znanosti, božje modrosti, večnega studenca božje moči. To vse nam pa ponuja tabernakelj. Tabernakelj stoji sredi človeštva; za ene je predmet ljubezni in čiščenja, za druge predmet sovraštva in zasramovanja. Boj za kulturo je boj za tabernakelj. In v tem boju ne sme učeča

cerkev osamljena ostati. Tu morajo tudi laiki vmes poseči!

Nostra res agitur. Za našo reč se gre! (Odobravanje.) Obramba laika je Evharistija. Ona sama nam daje moč, da se ustavimo s krepko roko in zmagonosno materialističnemu toku časa. Najmočnejše orožje pri obrambi te svetle dedščine je pa pogosti prejem sv. Evharistije. »Vzemite in jejte«, naroča Izveličar. Najtesnejšo zvezo z dedščino Jezusa Kristusa sklenemo ravno z združitvijo z Izveličarjem, ko postanemo eno z večno modrostjo, ljubeznijo in močjo.

»Gospod je moč svojega ljudstva.« Dve besedi, ki jih cerkev rabi pri deljenju sv. Evharistije, označujeta najgloblje smisel brambe dedščine Jezusa Kristusa. Besedi dveh redkih moških značajev.

Prva beseda, ki jo govori Cerkev prejemalcu sv. Evharistije, je: »Glej, Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta.« Čudovit mož, Janez Krstnik, jo je izpregovoril. Resen, trd, tridesetleten mož, ki je živel v puščavi ob Jordanu, oster nasproti sebi in drugim, oznanjevalec pokore, kakoršnega ne pozna zgodovina. Poznamo njegove besede o sekiri božje jeze, ki je na drevo nastavljen, njegovo ostro besedo o »gadji zalgi«, katero je v obraz vrgel ošabnim zastopnikom gospodujoče stranke, poznamo njegovo neustrašeno besedo »Ni ti dovoljeno«, katero je zaklical neustrašeno kralju in jo plačal s svojim življenjem. Ta trdi, resni mož je postal mehak in ljubeznjiv kakor otrok in izpregovoril neskončno nežne besede: »Glej, Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta.« Druga beseda, ki jo polaga Cerkev obhajancem v usta, je: »Gospod, nisem vreden...« Prvi jo je izpregovoril vojak! Prostodušna beseda, mehka in iskrena, polna vere!

Dva laika, dva krepka in resna moža, Janez Krstnik in rimski stotnik, ki sta zrla neustrašeno vsaki krivici, pomanjkanju in tudi smrti v lice, sta postala značilna za sprejem sv. Evharistije. Ta dva moža združujeta v sebi prostodušno, neupogljivo močatost s srčno iskrenostjo in neznostjo. V stiku z Izveličarjem sta nežna in mehka, v boju za resnico, v izpolnjevanju svoje dolžnosti pa postaneta krepka in neupogljiva. (Splošno odobravanje.)

Brez strahu je vrgel prvi mogočniku resnico v obraz in ni trepetal, četudi jo je s smrtjo plačal. Drugi, neustrašeni rimski vojak, ki ni pred nobenim človekom svoje glave klonil, se je pa pred Izveličarjem ponižal. Duh teh mož je pravi duh, je obramba dedščine Jezusa Kristusa. Neupogljiv, prostodušen, neustrašen v boju za resnico, v izpolnjevanju svoje dolžnosti, ponižen in mehak z Izveličarjem v srcu...

Zvestobo Bogu in zvestobo domovini! (Viharno odobravanje.)

Ali ni rimski centurio podoba harmonične skupnosti domovinske zvestobe do države in do vere v Izveličarja, ki je ukazal, dati cesarju, kar je cesarjevega? Postojmo za trenotek v Av-

striji, v katere glavnem mestu danes zborujemo. Pojdimo v duhu k maši v katerikoli cerkev v naši državi. Takoj v začetku tihe molitve, kanona molijo duhovniki: »Za našega cesarja Franca Jožefa.« (Navdušeno odobravanje.) In ljudstvo moli z njim vred. V tej dannadan se ponavljajoči molitvi zajema patriotizem neusahljivo moč! (Veliko odobravanje.) Ljudstvo, ki v globoki pobožnosti pri evharistični daritvi za svojega cesarja moli, ne prelomi nikdar zvestobe. (Demonstrativno odobravanje.) V težkih urah se je ta zvestoba vedno izkazala za čisto zlato.

»Za našega cesarja Franca Jožefa« — za najsvetlejšega protektorja našega kongresa, ki v tesni zvezi z vsemi katoliškimi narodi črpa moč svoje vere iz Evharistije. Največji je on med ljudmi, ki to sijajno slavilo obhajajo — je pa danes tudi največji med mogočniki sveta, ker se na čelu katoliškega sveta poln ponižnosti klanja pred božjim Izveličarjem. (Minute trajajoč vihar odobravanja.)

Hitim h koncu. Za človekom, ki se truden vleče k zadnjemu počitku, pošilja cerkev dva pozdrava: mir in luč. Odrešenje od greha pomeni mir, zdravje duše pa luč. Mir v srcu, luč v razumu! Obramba dedščine Jezusove pomeni brambo miru in luči pred sovražnim bojem in temo laži ter zmote.

Pred tabernaklom miglja mala lučica — vedno luč jo imenuje verno ljudstvo — podoba jagnjeta, ki odjemlje grehe sveta, podoba ozdravljenja duše. Zunaj sovraštvo in prepir, krivda in greh, bolna srca, bolne duše, tavajoče v temi zmote in laži. Tu znotraj mir in luč...

Izveličar je zapustil svet, ostala je njegova sveta dedščina.

Kam naj se mi podamo? H Kristusu, k Evharistiji, kajti mi verujemo, da je evharistični kruh Kristus, sin božji. (Veliko odobravanje.)

»O zveličavna hostija, ki kažeš pot nam do neba — Na zemlji boj vrši se vroč, okrepi nas, daj nam pomoč!«

(Viharno ponavljajoče se odobravanje in ploskanje.)

Političen pregled

AVSTRIJA.

Po dolgem času se je vendar izvršilo imenovanje novih dveh ministrov. Imenovanje je mnoge presenetilo, ker ni bil imenovan noben kandidatov, ki so prihajali v poštev in o katerih se je pisalo. Dne 21. t. m. je prinesla uradna »Wiener Zeitung« cesarjevo lastnoročno pismo, ki imenuje za trgovskega ministra dr. Schusterja, za poljedelškega pa senatnega predsednika Franca Zenkerja. Dosedanjemu trgovinske-

mu ministru Rösslerju, ki je vsled boleznih odstopil, je cesar pisal zelo ljubeznivo pismo in ga povzdignil v baronski stan. Novi trgovinski minister dr. Schuster pl. Bonnot je bil rojen leta 1855. V državno službo je vstopil leta 1877., leta 1882. so ga prideliли trgovinskemu ministrstvu, leta 1905 je postal ravnatelj poštne hranilnice. — Novi poljedelski minister Zenker je bil rojen leta 1856. na Češkem, leta 1884. je prišel v justično ministrstvo in leta 1896. je postal dvorni svetnik upravnega sodišča. Trdijo o njem, da se dobro razume na kmečke zadeve. Posebno hvalo mu pojejo češki listi, ki se zelo vesele njegovega imenovanja.

Ista »Wiener Zeitung« prinaša tudi cesarjev patent, po katerem sta sklicana koroški in šlezjski deželni zbor na 24. t. m., nižjeavstrijski na 25. in predarlski na 30.

V torek 24. t. m. se vrši tudi prva seja avstrijske delegacije. Obravnavale se bodo važne stvari, zlasti z ozirom na armadne zahteve po novih topovih in na politični položaj na Balkanu, kjer naše zunanje ministrstvo ne igra posebno pomembne vloge.

Od 17. septembra pa se že vrše seje pododseka za socialno zavarovanje. Odsek ima ogromno delo, ki je težavno samoposebi in obenem ovirano od raznih strank. Vseh paragrafov je 362, obdelanih pa je komaj 19. Socialni demokrati stavijo namreč ovire, kjer morejo z raznimi nepotrebnimi predlogi, ki so le pesek ljudstvu v oči. Na drugi strani pa spet nasprotujejo konservativci vsakemu zavarovanju sploh. Poslanci, ki se zavzemajo z vso dušo za to prepotrebno napravo, pa morajo z vso težavo premostiti taka nasprotja; zato gre delo počasi od rok. Bati pa se je kmečkim poslancem, da niti doma ne najdejo pravega razumevanja, ker mnogokje ljudstvo ne zna in ne more presoditi dalekosežnosti splošnega socialnega zavarovanja.

NEMIRI V BUDIMPEŠTI.

Isti prizori, ki so se vršili poleti v budimpeštanskem državnem zboru, se ponavljajo sedaj znova v isti meri. Opozicija in vladna stranka sta v najhujšem medsebojnem boju, ki se kaže v javnih pretepih in kravalih v zbornici. Opozicija hoče ovirati delo, zborni predsednik Tisza pa meče opozicionalce s policijsko močjo iz dvorane. Med najhujšim hruščem in truščem — opozicija namreč rabi trobente, piščali, harmonike, zvonce itd. — se je vršila dne 19. t. m. seja državnega zbora dvajset ur. Tisza dà prebrati v tem hrušču cesarjevo pismo iz meseca junija in nekatere vloge. Ko hoče Tisza govoriti, se vidi le, da premika ustnice, sliši se nič. Da bi tudi stenografi, ki za beležijo vsako besedo, ne mogli pisati, se zbere vsa opozicija okrog njih in se začne z vladno večino pretep. Taki prizori se vrše neprestano. Tisza si piše imena onih poslancev, ki najbolj razbijajo. Kmalu pride nato v dvorano policijski nadkomisar Pavlik, ki mu je

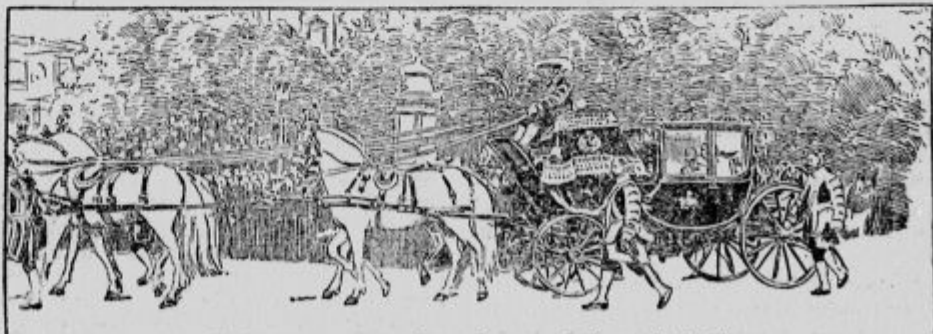
naročeno, naj odvede razgrajače iz dvorane. Seveda se to ne izvrši lahko. Najprej jih pozove, naj mirno odidejo, nato jih pa policaji z veliko težavo nekatere odnese iz zborovalnice. Po dolgem boju ostali sami odidejo. Izvršil se je pri tem zanimiv slučaj. Policist Štefan Polyak je namreč pri ukazu, naj napade enega poslanca, izjavil: Javljam najpokorneje, da ne napadam neodvisnega poslanca. Seveda je bil potem odpuščen iz službe. Zbrali pa so že zanj 20.000 K in mu dobili dobro novo službo. Enaki prizori so se vršili pri drugi seji. Oklofutan je bil celo trgovinski minister, ki je prvi prisolil enemu izmed opozicionalcev klofuto. Nastal je nato seveda peklenski hrušč. Minister je za nastop prosil zbornico brž za oprostitev in se opravičil, pri čemur ga je večina burno pozdravljala.

Vstaja Ma isorov.

Pri Tiziju so se dne 19. t. m. boji obnovili. Turki so izgubili enega mrtvega in sedem ranjencev, Malisori 17 mrtvih in 21 ranjencev. **Trije ranjenici so Črnogorci.** Ponoči na 20. septembra so pa Črnogorci dve uri streljali na turško čuvajnico v Malkovcu. Iz Brane pa poročajo, da nastopajo **domačini skupno s srbskimi vstaškimi četami proti mohamedancem.** Skader Malisori še vedno napadajo, a Turki so dozdej mesto še obranili. Vsi mohamedanci v Skadru so oboroženi. **Boje se, da prično mohamedanci kladi kristjane, če Malisori osvoje Skader.**

VOJSKA SE NADALJUJE.

Carigrad, 23. septembra. Porta je mirovne predloge Italije odklonila in se odločila za nadaljevanje vojske. Pred Smyrno.

Gala voz s cesarjem in prestolonaslednikom.

Slavnostni voz s papeževim legatom in dunajskim nadškofom.

SLIKE IZ EVHARISTIČNE PROCESIJE NA DUNAJU.

Velikih škandalov se boji večina tudi pri zborovanju delegacij na Dunaju. Ogrska opozicija se namreč volitev v delegacijo ni hotela niti udeležiti, ampak je izjavila, da gredo vsi poslanci na Dunaj preprečit zborovanje z razbijanjem. Proti temu je vlada ukrenila, da pride na Dunaj ogrska policija in nastopi v ogrskem ministrstvu na Dunaju, kjer delegacije zborujejo, proti razgrajačem. V ogrski hiši, kjer ogrska delegacija zboruje, sme nastopiti tudi ogrska policija.

BOJI NA BALKANU.

Položaj je silovito napet. Nič več se ne taji, da obstaja tajna pogodba Bulgarske, Srbije in Grške za slučaj vojske. Nevaren je pa položaj tudi zato, ker so razmere med Avstrijo in Rusijo zelo hladne. O bojih na Balkanu se poroča:

se je pojavilo šest laških križaric in devet torpedovk, 12 laških bojnih ladij pa je vdrlo v пристanišče Phokia.

Iveri.

Mladost moraš tako uživati, da bo tudi za starost kaj ostalo.

Največ govore ljudje, ki ne vedo kaj govoriti.

Nič ni tako globoko kakor površnost.

Zenska slabost je ženska moč.

Slab modrijan, katerega norci ne zasmejujejo.

Senčna stran ljubezni je ljubosumnost.

LISTEK

Salomonovi rudniki.

iz angleščine po Rider Haggardu prevel I. M.

(Dalje.)

Svoj govor je končal Infadus ob splošnem odobravanju; nato pa nastopi Ignosi. Na kratko ponovi vse, kar je povedal njegov stric Infadus; končal pa je svoj mogočni govor s temi besedami:

»O glavarji, častniki, vojaki in ljudstvo, čuli ste moje besede. Sedaj vam je izbirati med menoj in onim, ki sedi na mojem prestolu, ki je umoril svojega brata in pregnal otroka svojega brata, da naj umrje v mrazu in noči. Da sem jaz v resnici kralj, vam bodo povedali vaši glavarji, kajti oni so videli kačo okoli mojega pasu. Ako bi ne bil kralj, ali bi ostali ti beli možje z vso svojo čarovniško močjo na moji strani? Trepetajte, glavarji, častniki, vojaki in ljudstvo! Ali niso oni pred vašimi očmi začarali teme na zemljo, da uničijo Tvalo in nas varujejo na begu?«

»Tako je,« so odgovorili vojaki.

»Jaz sem kralj, slovesno izjavljam, jaz sem kralj,« je nadaljeval Ignosi in vzravnaval svojo vojaško postavo ter dvignil svojo bojno sekuro nad glavo; »ako je kdo med vami, ki pravi, da ni tako, naj stopi naprej in boriti se hočem z njim in njegova kri naj bode rdeče znamenje, da vam govorim resnico. Naj stopi naprej, pravim,« in vihtel je veliko sekuro, da se je bliskala v solnčnem svitu.

Ker se nikdo ni odzval temu pozivu, je Ignosi nadaljeval:

»Jaz sem v resnici kralj in ako mi stojite v bitki na strani, vas popeljem do zmage in časti. Dati vam hočem volov in odlikoval vas bom izmed vseh polkov, ako pa padete, padem z vami!«

»In glejte, slovesno vam obljubim, da ponehaj prelivanje krvi, kadar zasledem prestol svojih očetov. Ne bode vam treba še dalje zastoj zahtevati pravice, iskalci zlodejcev vas ne bodo zasledovali in pobijali brez vzroka. Nikdo naj ne umrje razun oni, ki je prestopil postave. Vaše koče naj ostanejo v miru, vsakdo naj spi varno na svojem ležišču in se ne boji ničesar; in pravica naj hodi z zavezanimi očmi po celi deželi. Ali ste se odločili, o glavarji, častniki, vojaki in ljudstvo?«

»Izvolili smo, o kralj!« se je glasil odgovor.

»Dobro. Ozrite se in pogledajte, kako hite sedaj Tvalini seli iz velikega mesta na vzhod in zahod, na jug in sever, da zberejo mogočno vojsko, ki naj uniči mene in vas in te moje prijatelje in moje pokrovitelje. Jutri ali morda pojutrišnjem pride Tvala nad nas z vsemi, ki so mu ostali še zvesti. In tedaj

bom v resnici videl, kdo je z menoj, kdo se ne boji umreti za moj prestol; in povem vam, da vas ne bom pozabil ob razdelitvi plena. Jaz sem govoril, o glavarji, častniki, vojaki in ljudstvo. Sedaj pa pojdite v svoje koče in se pripravite na boj.«

Nastal je premor in nato je eden izmed glavarjev dvignil roko in začel se je kraljevi pozdrav: »Kum!« To je bilo znamenje, da so polki sprejeli Ignosija kot svojega kralja. Nato so v bataljonih odkorakali.

Pol ure pozneje smo imeli vojno posvetovanje, katerega so se udeležili vsi polkovi poveljniki. Jasno je bilo, da ne bo dolgo, ko nas bodo z veliko močjo napadli naši sovražniki. In v resnici, iz naše trdnjave na griču smo videli, kako so se zbirale čete, kako so seli odhajali iz Lu na vse strani, brez dvoma, da pripeljejo kralju novih polkov na pomoč. Na naši strani smo imeli

»Jaz sem kralj!« je rekel Ignosi in vzravnaval svojo vojaško postavo ter dvignil svojo bojno sekuro nad glavo.

okoli dvajsettisoč vojakov, ki so se prištevili sedmerim najboljšim polkom v deželi. Tvala je imel, kakor so preračunali Infadus in glavarji, najmanj trideset do petintridesettisoč mož zbranih v Lu, na katere se je smel zanesti, in vsi so pričakovali, da jih zbere do drugega poldneva še kakih pet tisoč. Seveda je bilo mogoče, da ga nekatere izmed njegovih čet zapuste in prestopijo na našo stran, toda to so bile čete, na katere se zdaj nismo mogli zanašati. Vsekako je bilo očitno, da so delali velike priprave, da nas potolčejo. Že so patrolirale močne straže okoli vznožja griča in vrhu tega je bilo videti še druga znamenja, da se bliža napad.

Infadus in drugi so bili mnenja, da ponoči ne bo napada, temveč da bodo čas porabili za priprave. Napad se vrši jutri, so dejali, in pokazalo se je, da so imeli prav.

Tudi mi smo hiteli na delo, da kolikor mogoče utrdimo svoje stališče. Skoro cela vojska je šla na delo in v malo urah, ki so še preostajale do solnčnega zahoda, so naredili čuda veliko. Steze, ki so vodile na grič, ki je bil bolj nekako zdravišče kakor trdnjava, ker so ga navadno uporabljali kot taborišče za polke, ki so služili v nezdravih delih dežele, smo nasuli s kupi kamenja in zaprli smo tudi vsako drugo pot, po kateri bi se mogel sovražnik približati. Na raznih krajih smo nabrali cele kupe kamenja, da bi ga valili na napadajočega sovražnika, določili smo prostore za posamezne polke in sploh storili vse druge priprave, ki se jih je mogla izmisliti naša iznajdljivost.

Ravno pred solčnim zahodom smo opazili majhno četo, ki je prihajala od Lu proti nam; eden izmed njih je nosil palmovo vejico v svoji roki kot znamenje, da prihaja kot odposlanec.

Ko so prišli bližje, so se podali Ignosi, Infadus, eden ali dva glavarja in mi sami do vznožja griča, da se snidemo z njimi. Oni s palmovo vejico je bil videi pogumen človek in je nosil plašč iz leopardove kože.

»Pozdrav!« je zaklical, ko se je približal, »kraljev pozdrav vsem, ki so začeli to brezbožno vojsko proti kralju. Pozdrav leva šakalu, ki renči okoli njegovih nog.«

»Govori!« sem dejal.

»Tako govori kralj: Podajte se kraljevi milosti, predno se vam ne zgodi kaj hujšega.«

»Kakšni so Tvalini pogoji?« vprašam zanalašč.

»Njegovi pogoji so prizanesljivi, vredni velikega kralja. Tako govori Tvala, enooki, mogočni, gospod Kukuancev, oskrbnik in lastnik velike ceste, priljubljen pri onih, ki sede in molče tamkaj pri gorah, veliki, črni, modri, kralj od roda do roda! Tako govori Tvala: Usmiljen hočem biti in zadovoljim se ne s studenci, marveč s srago krvi. Eden izmed vsakih desetih mora umreti, ostali pa so svobodni; toda beli mož Inkubu, ki je umoril mojega sina Skrago, in njegov služabnik, črni mož, ki hlepi po mojem prestolu, in moj brat Infadus, ki neti upor proti meni, ti morajo biti trpinčeni in umreti kot žrtev onim trem »molčečim«. To so milostne besede kralja Tvale.«

Po kratkem posvetu s svojimi odgovorim mu na ves glas, tako da so me čuli tudi vojaki:

»Pojdi, ti pes, nazaj k Tvali, ki te je poslal, ter mu povej, da mu mi, Ignosi, pravi kralj Kukuancev, Inkubu, Bugvan in Makumazan, modri beli možje iz zvezd, ki znajo solnce zatemniti, Infadus, iz kraljeve hiše, in glavarji, častniki, vojaki in ljudstvo, ki je zhrano tukaj, odgovarjamo in pravimo: Mi se ne podamo in ne odnehamo, dokler ne bo Tvalino truplo ležalo trdo in mrzlo pred vrati njegove koče; predno solnce dvakrat zaide bo Ignosi, čegar očeta je ubil Tvala, kraljeval na njegovem mestu. Sedaj pa pojdí,

predno te z bičem naženemo odtod, in varuj se dvigniti roko proti takim kakor smo mi.«

Odposlanec se je glasno nasmejal. »S takimi mogočnimi besedami ne strašite mož!« je zaklical. »Jutri se pokažite, kaj znate vi, ki zatemnujete sonce. Pokažite se, bojujte se, sicer vam bodo vrane kljuvale vaše kosti, da bodo še bolj bele kakor so vaši obrazi. Odhajam; srečamo se v boju.« S temi zasmehljivimi besedami je odšel in kmalu nato je zašlo sonce.

To noč smo se zelo marljivo gibali, kajti nadaljevali smo priprave za jutrišnji boj, kolikor je bilo pri mesečini mogoče. Seli so venomer odhajali in prihajali na prostor, kjer smo imeli svoj glavni stan. Okoli ene po polnoči je bilo vse storjeno, kar se je dalo storiti, in ves tabor, izvzemši straže, se je zazibal v spanje. Sergij in jaz sva se v spremstvu Ignosija in enega glavarja

podala po griču nadzorovat straže. Na tem potu so se proti nam vsepovsod v mesečini bliskale svitle sulice, ki so pa takoj izginile, kakor hitro smo povedali svoje geslo. Očitno je bilo, da nikdo ni spal na straži. Zato smo se vrnili in hodili skozi tisoče in tisoče spečih vojakov, izmed katerih jih je mnogo poslednjikrat mirno počivalo na zemlji.

Mesečna svetloba se je lesketala na njihovih sulicah in igrala na njihovih obrazih ter delala, da so bili podobni duhovom; hladna nočna sapa je zibala njihova visoka peresa. Ležali so pri tleh in svoje orožje so imeli razprostrto poleg sebe in svoje ude skrčene; njihove resne, čvrste postave so se videle kakor čarobne in nadčloveške.

»Koliko, mislite, jih bo jutri ob tem času še živih?« je vprašal Sergij. Zmajal sem z glavo in zopet pogle-

dal na speče može, in moji utrujeni in vendar razburjeni domišljiji se je zdelo, kakor da bi se jih bila dotaknila smrt. Moje oči so izbirale one, katerim je bilo odločeno umreti, in v mojem srcu se je pojavilo čudno čuvstvo o skrivnosti človeškega življenja in neznanja žalosti. Danes so tisoči spali svoje zdravo spanje, jutri bodo z mnogimi drugimi, morda z nami vred med onimi, ki bodo mrtvi ležali v nočnem hladu, njihove žene bodo vdove, njihovi otroci brez očetov in njihov dom jih ne bo videl več. Samo stari mesec bo svetil nanje, nočni veter se bo igral s travo in širna zemlja bo mirno počivala, kakor vedno, ko bodo vsi ti že pozabljeni.

(Dalje prih.)

RAZGLED PO DOMOVINI

P. n. skupni odjemalci »Domoljuba«, pri katerih še ni sklenjen račun za tekoče leto, so prejeli te dni od uprave lista podatke o naročilih in dosedanjem plačilu s prošnjo, da razliko čim prej dološijo po poslani jim položnici. A ko bi se pa semtertje pri doposlavljanem računu pokazala kaka nejasnost ali razlika, naj se to prav kmalu sporoči upravi »Domoljuba«, ki bo zadevo vnovič preiskala in o uspehu poročala.

Krščanska Rusija proti Sokolu. Te dni sta objavila dva najuglednejša ruska časopisa članke, ki najostreje obsojata sokolska društva, kakoršna so dandanes, in priporočata, naj se tudi na Ruskem prično ustanavljati društva »Orlov«. Sicer so imeli ustanovitelji prvega Sokola najboljše namene, toda sedanjí brezverski duh je pod pretvezo »napredka« napisal na svoj program: boj proti veri in cerkvi. Kako lepo je govoril dr. Riegr povodom blagoslovitve neke sokolske zastave! »Krščanski vitezi«, je dejal, »so smatrali za svojo dolžnost, da so častili Boga... Naj postanejo tudi Sokoli pravi krščanski vitezi, ki naj branijo resnico in vero!« Zallbog je sedaj ravno narobe in skrajni čas je, pišeta časopisa »Kijevljanin« in »Kolokol«, da se prične tudi na Ruskem resno ustanavljati »Orel« kot protiutež brezverskemu Sokolu, ki že davno ni več nadstrankarska organizacija, ampak ustroj v službi mednarodnega svobodomiselstva. — Slovenci smo pač lahko ponosni, da smo ustanovili prvega »Orla«, ki je zdaj v zgled celo velikim Rusiji!

Iz evharistične procesije. Iz časniških poročil posnemamo za nas ve-

selo vesti, da sta dvorni svetnik grof Chorinsky, namestnik deželnega predsednika kranjskega in vitez pl. Guttmann sthali v zgled vsemu pobožnemu ljudstvu korakala pri evharistični procesiji na Dunaju sredi našega ljudstva.

Častni občani. Občina Stari trg pri Poljanah je izvolila za častne občane: deželnega glavarja dr. Iv. Šusteršiča, deželnega odbornika dr. Evg. Lampeta in poslanca prof. Jarca.

Kranjska na avstr. protialkoholnem kongresu. Takoj po zaključku evharističnega kongresa na Dunaju se je vršil v dneh od 22. do 24. septembra v Solnogradu 3. avstrijski protialkoholni kongres. S Kranjskega so se ga udeležili deželni odborniki dr. Pegan s so-progo, deželni uradnik dr. Fran Logar, poslanec dr. Krek in urednik »Zlate Dobe«.

Dijaške vžigalice. Liberalni dijaki so v založbi g. Ed. Kavčiča v Ljubljani izdali »Dijaške vžigalice«, na katerih se vidi skoro neverjetna slika liberalnega študenta pri knjigah. Tako so liberalni študentje napravili konkurenco vžigalicam, ki jih v Perdanovi založbi izdaja liberalni odbor Ciril-Metodove družbe. **Naše somišljenike pozivamo, da povsod zahtevajo vžigalice z napisom »V korist obmejnim Slovincem«, ki jih izdaja »Slovenska Straža« in se dobe pri tvrdki Menardi v Ljubljani.** Koliko je še krajev, kjer ni naših vžigalic. **Posvetite tudi podrobnemu delu za naše vžigalice povsod nekoliko več pozornosti.** Zahtevajte odločno povsod vžigalice z napisom »V korist obmejnim Slovincem!« Vžigalice, ki izrečno tega napisa nimajo, niso naše vžigalice!

Za srečke »Slovenske Straže«, ki prinesejo mnogim srečo in krasne dobitke v vrednosti nad 20.000 kron, povsod agitirajte. Srečka velja samo eno krono. Posebno naši kmetovalci bodo veseli lepih dobitkov — dragocenih kmetijskih strojev in potrebščin. Kaj več o lepih dobitkih bomo še izpregovorili, za danes le vnovič priporočamo hitro nakupovanje srečk. Kjer srečk še ne prodajajo, pišite ponje na naslov: Pisarna »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Pri dopolnilni deželnozbornski volitvi v Ljubljani so dobili: kandidata S. L. S. dr. Lovro Pogačnik 1002, Ivan Kregar 999 glasov, Reisner 1942, Ribnikar 1927, Eger 403, Pammer 394, Bartol 125, Kristan 133 glasov. Socialni demokratje so večinoma glasovali z liberalci. S. L. S. je od zadnje volitve napredovala od 770 glasov na 1002 glasova.

Nevarno je obolel g. Ludovik Jenko, župnik v pokoju na Skaručini. Priporočajo se v molitev.

Po neprevidnosti ustrelil je Jožef Logar načelnika lovskega društva Janeza Vrhovca v Horjulu v nedeljo, dne 12. t. m. popoldne okoli 5. ure. Prišedši z lova, je Vrhovec posodil svojo puško mladim fantom, ki so streljali, in nesreča je hotela, da se je nabasana puška Jožef Logarju, kmečkemu sinu, ki ni bil vajen orožja, nanaglooma sprožila in zadela Janeza Vrhovca v čreva, da je bil v nekaj minutah mrtel. Zapuščena žena in več nedoraslih otrok.

Družba sv. Mohorja šteje letos skupno 76.567 udov, za 6288 udov manj kot lani, kar je gotovo posledica splošne druginje. Ljubljana. Škofija šteje 28

tisoč 925 udov, lavantinska škofija 24 tisoč 345 udov, goriška nadškofija 9574 udov, krška (celovška) škofija 6091, tržaško-koprška 4805 udov. Napredovali so v tej začniji, dalje v djakovski in somboljski škofiji, v raznih avstrijskih krajih ter Ameriki.

Nov armadni zbor ustanove glasom poročil že prihodnjo spomlad v Ljubljani. Ta bi bil po številu 17. zbor. Obenem nameravajo izvršiti nove utrdbe na istrski obali.

Umrla je 19. t. m. v Krnici blizu Bleda Helena Poklukar, sestra umrlega bivšega deželnega glavarja. Pogreb se je vršil v soboto, dne 21. t. m. dopoldne.

Strašen uboj je izvršila Reza Božič od Sv. Križa pri Kostanjevici dne 17. t. m. dopoldne nad istotam živečo užitarico Uršo Žibert. S krampom jo je po glavi pobila do smrti. Vzrok so bili najbrž hišni spori radi preužitka. Ubijavka je sama javila svoj zločin pri sodniji v Kostanjevici.

Pogreša se od 4. t. m. Simo Radojčič iz Bojancev, velike, suhe postave, obrat, v sivi suknji in belem klobuku, v domači platneni srcaji. Iz Amerike so ga poslali domov, ker se mu je že tam omračil duh. Simo Radojčič je miren blaznik in spada v občino Adlešiče v Beli Krajini. Krenil je baje proti Žužemberku.

Otroka povozil. Dne 19. t. mes. je Franc Gravič iz Gotnevasi vozil trugo peska k predoru v Novo mesto. Pred gostilno »Na vratih« v Novem mestu, kjer je cesta zožena, mu pade petletni fantek Antona Springer iz Podgore pod voz. Nesrečnemu so šla kolesa čez prsa in so mu zlomila tudi levo roko ter ga znatno poškodovale.

Poboj. Franc Kavka, zidarski delavec iz Rovt, je udaril dne 14. septembra ponoči baje iz ljubosumnosti Franceta Hitija, 21 let starega fanta iz Ravne pri Cerknici z lopato tako po glavi, da mu je lobanjo presekala. Ker je bila lopata od apna umazana, mu je tudi apno v rano zlezlo in umazalo. Ranjeni bržkone ne bo okrevale.

Utopljenec. Dne 14. t. m. so v savski strugi na Hrušici našli utopljenca, ki je moral v vodi ležati okrog enega meseca. Dognalo se je, da je ponesrečenec Matija Kogovšek, oženjen drvar iz Podkorena. Enega sina, ki je šel obenem z očetom od doma, tudi pogrešajo že en mesec. Bržkone je tudi on ponesrečil.

Nesreča na šentjanški železnici. V soboto, dne 14. septembra, se je peljal Franc Borštinar, posestnik v Gabrovki pri Sv. Križu pri Litiji, iz Trebnjega po cesti proti Mirni. Pri prehodu čez železniški tir na Gomili ga iznenadi vlak. Hitro udari z bičem po konjih in k sreči zadene železniški stroj le zadnji konec njegovega voza, njega samega pa vrže malo opraskanega iz voza v bližnjo mejo.

Otrok se je opekel. Sedemmesečno hčerko je posestnica Marija Bostič iz Sel pri Radečah po neprevidnosti položila na zelo zakurjeno peč. Otrok se je z blazinec zvalil na golo peč in se tako opekel, da je v par dneh umrl.

Utonila je v potoku Dretja blizu Nove Štifte na Štajerskem okrog 70 let stara Marija Podbregar. Že dalje časa je bolehal, v novjšem času pa se ji je omračil um; odšla je z doma, zašla v precej naraslo Dretjo ter utonila.

Umrl je pri Sv. Juriju na Ščavnici vrli mladenič Jožef Fras, posestniški sin. Bil je zvest član naših organizacij.

Nesreča pri vožnji. Franc Žužek, posestnik na Brodnica na Štajerskem, je peljal dve ženski na postajo v Rimske toplice. Ravno pri postaji pa se mu je voz prevrnil in obe ženski sta padli v jarek poleg ceste. Težko poškodovani so morali prepeljati v bolnišnico.

Brezsrčna mati. Dekla Ana Čuješ iz Šoštanja na Štajerskem je povila pod nekim drevesom na travniku dečka. Takoj po rojstvu ga je zanesla v svinjski hlev in ga pustila tam, ne da bi se dalje za njega brigala. Domači so ga šele drugi dan rešili gotove smrti.

Na paši utonila. V Godamerjih pri Ljutomeru je pasla posestniška hči Antonija Lajh. Na paši jo je prijala božjast in vrgla čez nek brežiček v bližnjo mlako, kjer je v nezavesti utonila.

Strahovit umor. V bližini Judenburga na Štajerskem so našli dne 14. t. mes. razmesarjeno truplo nekega neznanca. Truplo je bilo brez glave, noge pa so bile tudi odrezane in položene na prsi. Truplo je bilo popolnoma brez krvi in tudi okrog njega niso bila tla čisto nič okrvavljena. Neznanec je bil bržkone umorjen nekje drugje in so truplo prenesli potem na drug prostor.

Požar v Črešnjevcu pri Slov. Bistrici je uničil pred dnevi veliko gospodarsko poslopje posestnika Gregorja Koren. Dobro, da je bilo mirno vreme, sicer bi bila v nevarnosti cela vas.

Kraška romarica, o kateri smo poročali v zadnji številki, se je z Dunaja srečno povrnila zdrava in vesela dne 18. t. m., pa ne peš, ampak z vlakom do Nabrežine ter v Pliskovico z vozom. Spremljal jo je oni sprevodnik, ki jo je na Dunaju izročil samostanu ter je med dobrimi ljudmi zanjo nabral z ozirom na njeno starost 600 K, od katerih se 450 K naloži v hranilnici, da se ji bode pošiljalo mesečno po 15 K. Dobra ženica bo na starost preskrbljena z malim »penzionom«.

Ameriške vesti. V Milwaukee, Wis., je umrl 28letni Jož. Zajc iz Varpol pri Račici na Štajerskem, v Clevelandu je umrla nanaglo 31letna žena Julija Slapnik, zapustivši tri male otročiče, v Coshactonu pa 29letna žena Mar. Ternovšek roj. Meglič. — Ponesrečili so se rojaki: Josip Vidic iz Oak Creek, Colo., Jožef Petač v Hackett, Pa., in Franc Škoda v Mianni blizu Globe, Ariz. Prvi

je umrl v času, ko so mu odrezali zmečkani nogi, drugega so našli raztrganega poleg železniškega tira, poslednjega, doma iz Podgore pri Dobropolju, je pa ubilo v rudniku.

V Godoviču se bo od 26. septembra pa do 6. oktobra t. l. vršil sveti misijon.

Zavratni umor in nesreča. Dne 18. t. m. je šel Anton Gradišek, županov sin iz Spod. Stranj zgodaj otavo kositi. Kar skoči za njim iz grmovja nek ponočnjak in mu s sekuro prebije lobanjo. Gradišek je 20. t. m. umrl. Lopovu so na sledu. — Mlatilnica je raztrgala roko Primožu Uršič na Kregarjevem pri Stranjah. Malo preveč žganja!

Nov semenj za blago in živino bo v soboto po sv. Francišku, dne 5. oktobra t. l. v Tržišču pri Mokronogu. Ker je Tržišče prav blizu postaje Pijavice oziroma Št. Janž, nadejati se je prav obilo udeležbe in živahne kupčije.

Premovanje sesajočih telet od strani deželnega odbora kranjskega v letu 1912 se vrši v sledečih krajih: Dne 2. oktobra ob 9. uri dopoldne na Bledu; dne 2. oktobra ob 3. uri popoldne v Boh. Bistrici; dne 3. oktobra ob 9. uri dopoldne v Kranju; dne 3. oktobra ob 1. uri popoldne v Cerkljah; dne 3. oktobra ob 3. uri popoldne v Vodichah; dne 4. oktobra ob 9. uri dopoldne v Kamniku; dne 4. oktobra ob 3. uri popoldne v Dolskem; dne 5. oktobra ob pol 9. uri dopoldne v Stari Loki; dne 5. oktobra ob 11. uri dopoldne v Sečah; dne 5. oktobra ob 1. uri popoldne v Zalemlugu; dne 5. oktobra ob 4. uri popoldne v Poljanah nad Škofjo Loko; 7. oktobra ob 9. uri dopoldne v Trebnjem; dne 7. oktobra ob 1. uri popoldne na Mirni; dne 7. oktobra ob 3. uri popoldne v Mokronogu; dne 8. oktobra ob 9. uri dopoldne v Št. Lovrencu; dne 8. oktobra ob 1. uri popoldne v Št. Vidu pri Zatičini; dne 8. oktobra ob pol 4. uri popoldne v Zagradcu; dne 9. oktobra ob pol 9. uri dopoldne v Šmarju; dne 9. oktobra ob 11. uri dopoldne v Grosupljem; dne 9. oktobra ob 3. uri popoldne v Višnjigori; dne 10. oktobra ob 9. uri dopoldne v Dobropolju; dne 10. oktobra ob 1. uri popoldne v Sodražici; dne 10. oktobra ob 4. uri popoldne v Ribnici; dne 11. oktobra ob 9. uri dopoldne v Kočevju; dne 11. oktobra ob 1. uri popoldne v Novih Lazih; dne 11. oktobra ob 3. uri popoldne v Kočevski Reki; dne 14. oktobra ob 9. uri dopoldne v Trnovem; dne 14. oktobra ob 1. uri popoldne na Premu; 14. okt. ob pol 4. uri popoldne v Košani; dne 15. oktobra ob 9. uri dopoldne v Št. Petru na Krasu; dne 15. oktobra ob 1. uri popoldne v Knežaku; dne 15. oktobra ob pol 4. uri popoldne v Slavini; dne 16. oktobra ob 8. uri dopoldne v Postojni; dne 16. oktobra ob 10. uri dopoldne v Hraše; dne 16. oktobra ob 1. uri popoldne v Hruševju; dne 16. oktobra ob 3. uri popoldne na Razdrtem; dne 17. oktobra ob 9. uri dopoldne v Vipavi; dne 17. oktobra ob 3. uri popoldne v Senožečah; dne 18. oktobra ob 9. uri dopoldne na Planini; dne 18. oktobra ob

11. uri dopoldne na Uncu; dne 18. oktobra ob 1. uri popoldne v Begunjah; dne 18. oktobra ob 4. uri popoldne v Novi vasi; dne 21. oktobra ob 8. uri dopoldne v Logatcu; dne 21. oktobra ob 10. uri dopoldne v Hotedersčici; dne 21. oktobra ob 11. uri dopoldne v Črnem vrhu; dne 21. oktobra ob 4. uri popoldne v Rovtah; dne 22. oktobra ob 9. uri dopoldne v Borovnici; dne 22. oktobra ob 11. uri dopoldne v Preserju; dne 22. oktobra ob 3. uri popoldne na Vrhniki; dne 23. oktobra ob 9. uri dopoldne v Horjulu; dne 23. oktobra ob 1. uri popoldne v Polhovem Gradcu; dne 23. oktobra ob 3. uri popoldne v Podsmreki; dne 24. oktobra ob 9. uri dopoldne v Št. Vidu nad Ljubljano; dne 24. oktobra ob 11. uri dop. v Sori; 24. okt. ob 12. uri dopoldne na Ježici; dne 24. oktobra ob 3. uri popoldne v D. M. v Pulju; dne 25. oktobra ob 9. uri dopoldne v Dobrunjah; dne 25. oktobra ob 2. uri popoldne na Igu. — Vzrejevalne podpore se bodo delile pod nastopnimi pogoji: 1. Oni živinorejci, ki so prejeli prvi del vzrejevalne premije lansko leto, dobe zdaj drugi del podpore, če so izpolnili pogoje, do katerih so se svoječasno zavezali z zaveznim pismom. Kdor ne prižene živalij k razdeljevanju podpor, izgubi pravico do drugega dela podpore. Na reklamacije in poznejše prošnje se ne bo pod nobenim pogojem oziralo. 2. Nadalje se bodo delile nove vzrejevalne podpore po 30 K dobrim živinorejcem (prekupci po poklicu so izključeni) za do pol leta stara teleta; 10 K prejmejo živinorejci takoj, če se zavežejo: a) da bodo še eno leto za plemo dobro redili vsaj polovico telet v razmerju s številom krav. Premovano tele ne sme biti več nego pol leta staro, ostalo število telet pa ne več nego eno leto; b) da bodo vrnili prejeto vzrejevalno podporo, če ne bodo izpolnili pogojev pod točko a). — Drugi del podpore dobe živinorejci po preteku enega leta, če se izkažejo, da so izpolnili dane pogoje. Za vsako prignano žival je treba živinskega potnega lista; le za kravo s sesajočim teletom zadostuje en živinski potni list, če je na njem navedeno: krava s teletom. Vsak razstavljavec mora imeti potrjeno županstva, koliko krav in pod enim letom starih telet povprečno redi ter koliko živine ima vsega skupaj. Na prošnje za naknadno premovanje se deželni odbor ne bo oziral. Ob razdeljevanju vzrejevalnih podpor bo deželni odbor nakupoval mlade bike čiste pasme. — Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani, dne 12. septembra 1912.

Kmetijski poučni tečaj. Deželni odbor vojvodine Kranjske priredi v Loškem potoku v soboto, dne 28. t. m. in nedeljo, dne 29. v prostorih Društvenega doma kmetijski poučni tečaj s sledečimi predavanji: 1. V soboto, dne 28. t. m., predavata po dokončanem premovanju goveje živine ob 2. uri popoldne deželni mlekarški in živinorejski nadzornik Rado Legvart o govedoreji, ob pol 4. uri popoldne deželni veterinar-

žvinozdravnik Franc Černe o ravnanju z bolno živino. 2. V nedeljo, dne 29. t. m., predavata ob 8. uri zjutraj po prvi maši deželni strokovni učitelj na kmetijski šoli na Grmu Ant. Planinšek o gnojenju in obdelovanju travnikov ter ob pol 3. uri popoldne po litanijah ravnatelj deželne kmetijske šole na Grmu Viljem Rohrman o mlekarstvu in prasičereji.

Novega zdravnika so dobili te dni v Starem trgu pri Rakeku. Naselil se je ondi gospod dr. Andrej Jenko in ordinira v vili gospe Neuberger.

Družinsko Pratiklo za leto 1913 naši somišljeniki že prav pridno kupujejo, ker nočejo, da bi jih trgovci odpravili z enostavnim odgovorom, češ: je že pošla. Ta trditev sedaj še ni resnična, ker jo dobi lahko vsak prodajalec, toda treba jo bo kmalu naročiti pri domačem trgovcu ali pa naravnost v Ljubljani, ker bi je sicer pozneje ne bilo več mogoče dobiti.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6
(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Katoliško politično društvo za radoljski okraj ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 29. septembra, ob pol 4. uri popoldne v stari šoli na Bledu. Poročala bosta na zboru gg. poslanca Ivan Piber in vitez Jos. Pogačnik. Člani političnega društva ter somišljeniki S. L. S., udeležite se tega zborovanja kar najštevilneje, da slišimo poročilo svojih poslancev!

g Preska pri Medvodah. Dosedaj še neznan tat je ukradel 17. t. m. popoldne, ko so šli vsi od doma na polje krompir kopat, Matišetu nekaj denarja; tudi z žepnimi urami in drugimi enakimi stvarmi je bil zadovoljen. Bil je jako spreten v svojem poklicu. Ura je imela črki F. B. in št. 99 od znotraj pokrova.

g Iz Mekinji. Dne 15. septembra smo imeli pri nas lepo šolsko slavnost, ki bo ostala ljudstvu v trajnem spominu. Blagoslovil je novo dvorazredno šolsko poslopje vlč. g. dekan Ivan Lavrenčič v navzočnosti blažorodnih gg. okr. glavarja Kresseta,

nadzornika Gaberška, učiteljstva ter domačega g. župnika. Iz lepih govorov, ki smo jih ob tej priliki slišali iz ust zastopnikov Cerkve, države ter učiteljstva, je odmeval glas, da naj šola vzgaja nežno mladino v verskem ter domoljubnem smislu: le mladina, ki je vkoreninjena v veri ter ljubi svoj dom, bo trdna opora Cerkve in države v bodočnosti. Ako hočemo imeti boljšo bodočnost in pravi občekoristni napredek, mora obveljati načelo: Vso skrb moramo obračati na vzgojo mladine; tako se je izjavil pred kratkim naučni minister Hussarek. Novo šolsko poslopje stoji na lepem kraju; iz njega se nudi krasen pogled na planine ter kamniško mesto. Zidarsko delo sta izvršila Alojzij in Franc Iskra (oče in sin) v splošno zadovoljnost; mirno ju moremo za večje stavbe priporočati. Tesarsko delo je dovršil prav dobro mojster Jože Jerše iz Stranj; mizarsko delo pa izborni g. Julij Weibl iz Kamnika. Klopki so se izročile v delo mizarju Koncilju. Prepričani smo se, da znajo domače roke ustvariti lepo in trpežno delo ter da nam ni treba segati po tujih močeh. Novi šoli želimo in prosimo obilo božjega blagoslova! Z veseljem in najboljšimi nadami pozdravljamo obenem novodošlega šolskega voditelja g. Ivana Primožiča. Prepričani smo, da je naša deca v najboljših rokah. Zato Vam kličemo: Bog Vas sprejmi! Dobrodošli!

g Iz blejskega kota. Sv. Mihaela dan, v nedeljo dne 29. septembra bo zaradi praznika služba božja na blejskem otoku (na Jezeru) ob 10. uri. Častilci sv. Mihaela in častilci Matere božje imajo ta dan priliko opraviti svojo pobožnost na Jezeru, saj je malo slučajev, da je ob 10. služba božja na otoku: Veliki in Mali Šmarin in rožnicenske nedelje ter letos zaradi praznika sv. Mihaela. — Knjižici »Bled nekdanj in sedaj« se je cena znižala na 50 vinarjev izvod. Priporočamo jo v nakup zlasti krajnim šolskim svetom za šolske knjižnice, saj je tudi lep del slovenske zgodovine združen z zgodovino »slovenskega raja«. — Shod za blejski kot in hkrati občni zbor kat. političnega društva za radoljski okraj bo v nedeljo, dne 29. septembra t. l. na Bledu v dvorani stare šole. Govorila gg. drž. posl. Jožef vitez Pogačnik in dež. poslanec župnik Janez Piber. Začetek po službi božji ob pol 4. uri popoldne. — Najlepa ladjica na blejskem jezeru je bila izpuščena v vodo te dni; izdelal jo je Val. Staudtman v Sattendorfu ob osojskem jezeru za koroško deželno obrtno razstavo in je bil zanjo odlikovan z veliko zlato kolajno. Dal jo je Mariji na čast in iz želje, da bi lepa ladjica plavala po res lepem jezeru po zelo nizki ceni. — Na Dunaju nas je bilo 14 Blejcev, ženske vse v krasni gorenjski narodni noši, ki so vsepovsod vzbujale veliko pozornosti, kjerkoli so se prikazale; v slavnostni »rotovski kleti« jih je radovedna dunajska gospoda tako na gosto obstopila, da še do jedi niso mogle izlepa. Pa tudi moški noši so Blejci čast dajali na cesarskem Dunaju. — Nove orgle dobi jezerska cerkev, postavlja jih gorenjski rojak g. mojster Dornič iz Radovljice. Dovršene bodo — upamo — do rožnicenske nedelje. — Knez Ernest Windischgraetz, ki ima na Bledu krasen grad na

enem najlepših prostorov in ob jezerski obali malo kapelico, je dopolnil 85. leto. Dne 21. t. m. se je vrnil od poroke svojega nečaka grofa Jurija Waldburga, čegar nevesta je nadvojvodinja Elizabeta Franciška, hči nadvojvode Franciška Salvatorja in nadvojvodinje Valerieje, najmlajše hčere našega presvitlega cesarja. To pišemo zato, ker so bili na dan poroke ob 7. uri zjutraj vsi pri sv. obhajilu: ženin in nevesta, oče in mati, vsi bratje in sestre nevestini, da od Jezusa izprosijo blagoslova za pot, ki jo nastopi njih visoka sestra. Pri poroki je bil navzoč tudi cesar sam, ki je bil pri obedu zelo ljubezniv, prijazen in vesel. — Nov, četrti oltar na čast sv. Antonu je novi blejski župni cerkvi nujno potreben, ker morajo duhovniki ob poletnem času pogosto na mašo čakati. Ljudstvo si ga tudi želi, da bi se k velikemu pomočniku tem lažje zatekalo. Edina ovira je pomanjkanje primerne prostora v ladji, samo pod prostranim korom je možno oltar estetičnim zahtevam primerno postaviti — in pa pomanjkanje denarja. — Nadzorstvo za otroke bi bilo v cerkvi stalno potrebno. Vsa čast g. nadučitelju in županu Rusu, ki je ob 10. uri skoro vedno v cerkvi, tudi gospodična Wurner rada pomaga skrbeti za red pri otrocih. Želeti bi bilo, da bi vsi člani učiteljskega zbora sodelovali, da bi se srborita mladina v cerkvi preveč ne izpozabljala. — Ali se bo poučeval krščanski nauk v obrtni šoli? vprašamo. Ali naj obrtniki sami vzdržujejo to sicer zelo potrebno ustanovo? Saj ni gotovo, kaj občinski može sklenejo; zakaj da bi nekaj trmasti svobodomiselnih ljudi celo občino terorizirali in bi se jim moral cel občinski odbor klanjati in njih trmo tudi materialno s svojim denarjem podpirati, to je vagona stvar.

g Iz špitaliča pri Kamniku. G. Frančišek Klemen, posestnik in tesarški mojster v špitaliču, je postavil prijazno kapelico posvečeno Mariji sv. rožnega venca, ki je bila blagoslovljena 15. t. m. Za to kapelo je napravil g. Ivan Klemen, podobar v Kamniku, krasen Marijin kip, ki zelo priča o lepi nadarjenosti našega domačega umetnika. Delo samo priporoča mojstra.

g Iz št. Vida nad Ljubljano. Čeravno je v noči od 10. na 11. t. m. gorelo na štirih krajih v naši fari in smo bili vsi bolj ali manj zbegani, vendar smo se vsi veseli odpravljali na svetovni kongres na Dunaj. V sredo zjutraj ob 5. uri smo bili pri sv. maši ter večinoma vsi pri sv. obhajilu in se priporočili Bogu za srečno pot. Na kolodvor nas je spremlil gosp. župnik, ki nam je dal še vsa potrebna navodila, nakar smo odšli proti Ljubljani na pripravljeni posebnem vlak. Kako smo se imeli na Dunaju in kakšni čuti so nas prešinjali, ko smo videli na tisoče in tisoče ljudi, med njimi kronane glave, tako vnete za sveto Rešnje Telo, o tem je moja roka preslaba, da bi mogla vse popisati; le en glas je šel od vseh 42 (2 iz Zg. Šiške) udeležencev. «Bilo je tako nebeško lepo, da mi ni nič žal in če bi bilo treba zopet drugo leto, takoj bi šel, če me še toliko stane.» Srečni taki farani! — Predavanj a. Dne 15. septembra je govoril v dvorani Kat. izobraž. društva v Dravljah o stvarjenju sveta, kako si ga razlagajo »učeni« svobodomiselnici, jurist

Pavel Rupnik. Dvorana je bila polna. — V nedeljo 22. t. m. sta pa govorila v telovadnici Orla o evharističnem kongresu gg. župnik Zabret in kaplan Tomelj, kjer se je zopet trlo občinstva. — »Krivoprisežnik«, to lepo igro priredi v št. Vidu Šišensko prosvetno društvo v nedeljo 29. septembra ob pol 4. uri popoldne v telovadnici Orla. Že vsebina in pisatelj igre nam jamčita, da bo res lep in zabaven večer! — Slana je v nedejo po našem polju naredila veliko škodo, zlasti pa na še nezreli ajdi.

g Iz Sore. Kakor drugod, je tudi pri nas mokro leto dosti škodovalo pridelkom. Ko bi bilo žito bogato, bi bili pridelali izredno veliko zrnja. Samo naš zadružni stroj je omlatil 626 štantov žita. Prvo leto je marsikoga strojna zadruga kaj malo mikala. Sedaj se je pokazalo, da je silno koristna in je že toliko udov pristopilo, da se jih mnogo več ne bo moglo sprejeti, razen če se omisli še en motor in mlatilnica. Doselej si je zadruga nabavila razen motorja in mlatilnice tudi slamoreznico, krožno žago in čistilnico. Gotovo bo pa potreba misliti tudi še na stiskalnico za sadje. Sadja je zelo veliko in nima nobene cene. Velikanski voz lepih jabolk pelješ naprodati in dobiš komaj trideset kron. Kako izvrstna domača pijača za vroče poletne dni bi se napravila! — Meseca avgusta je bil obhod šolskega okoliša Sora. Vodil ga je gospod okrajni glavar iz Kranja. Udeležili so se ga zastopniki občin Sora, Medvode in Stara Loka pa oba nadzornika iz Kranja in Ljubljane. Po obhodu se je soglasno sklenilo, da se prosi za ustanovitev hribovske šole. Že štiri leta se vleče ta zadeva in sedaj upamo, da se to vsled energičnega dela gospoda glavarja Žitnika uresniči, ker se je z vso vneto zavzel, da to uredi. Zakaj, vsak ve, da od tako daljnih vasi otroci ne morejo hoditi vsak dan v šolo. Če pa hodijo dvakrat na teden med druge učence, se sami nič ne nauče in še druge motijo. Tak poduk je nesmisel prve vrste in je čudo, da se je tu tako dolgo ohranil. — Naše izobraževalno društvo prične jeseni zopet s predavanji, ki so bila preteklo leto izborna obiskana. Predaval je kaplan Podlogar o zgodovini sorske fare, kamor je pa vpletal vse važnejše zgodovinske dogodke, ki se tičejo naše domovine. Upamo tudi, da nam živinorejska zadruga priredi to zimo tridnevni tečaj za poduk o živinoreji. Zelo smo Sorci veseli, da se je po sedemnajstletnem čakanju in prošnjah vendar dognala regulacija Sore. Zakon je podpisan od cesarja in sedaj želimo še, da se čimprej prične s predpripravami. Mnogo nas je, ki bomo tudi želeli z vožnjo in delom kaj zaslužiti, da ostane kar največ denarja doma. Hvala našim poslancem, ki so se za to trudili, pa tudi prošnja, da skrbijo za nagel začetek. — Zadnji čas se jih je nekaj izselilo v Ameriko — s trebihom za kruhom. Največ je tovarniških delavcev in delavk. Bog ve, kdaj bo vendar tovarna spoznala, da za to revno plačo ob današnji draginji ne more nihče več delati, če ne strada. Domačini bodo obupali, tovarna bo morala dobiti tuje delavce in ti bodo še enkrat in še več dražji in je vprašanje, če bodo tako pridni in zanesljivi, kakor domačini.

g Iz kranjske okolice. Proti požar. nim brambam, kot društvom, ki so res Bogu v čast in »bližnjemu v pomoč«, nima gotovo nihče nič. Ravno tako tudi ne proti prireditvam požar. bramb, ako iste merijo na kak dohodek za nabavo raznega požarnega orodja in se vrše seveda na dostojen način. Toda zadnji čas se je osobito v kranjskem okraju začelo opazovati nek poseben duh pri posameznih članih te ali one požarne bramb. Nič se ne motimo če trdimo, da veje ta duh od gotovih liberalcev v Kranju, ki bi bržkone radi s pomočjo požarnega brambovstva na kmetih si ustvarili nekake politične organizacije, katere bi imele nalog trsoiti svobodomiselnih blodnje med ljudi. Posebno se trudi za to neka znana kranjska pokveka. Oziraje se na to, si bode pač vsak somišljenik S. L. S. stokrat premislil, da bi sam na kakoršenkoli način podpiral take požarne brambe, kjer se je že začel kazati tak duh. Pri nekaterih požarnih brambah so po vse vaje z orodjem le postranska reč pač pa se vadi tembolj pri litru in na plesiščih. In to naj bi bilo »Bogu v čast in bližnjemu v pomoč!«

Dolenjske novice

d Škocijan pri Mokronogu. Udeleženci evharističnega kongresa na Dunaju so se vrnili domov vsi navdušeni. Človek se kar vname, tako pripovedujejo. V nedeljo 29. t. m. bo predaval o tem kongresu g. župnik. — Dne 22. t. m. je priredila živinorejska zadruga predavanje. Predaval je živinorejski inštruktor Kristof. — Liberalci rujejo dalje. Pa potihem. Javnosti se sramujejo. Naznanili so enega fanta, da ima revolver. Prijemajo za zadnje bilke. Pa ovadbe jih ne bodo rešile. — V Škocijanu ne brani mirnih ljudi nobena gosposka. Sami se pa tudi ne smejo. Potem pa pravijo, da so za »mir«, pa za »ljubezen«.

d Na Zaplazu je rožnicensko nedeljo letos dne 6. oktobra vsakoletni romarski shod. Zvečer pred praznikom bodo na Zaplazu litanije z blagoslovom. Romarji bodo lahko tudi sv. zakramente prejeli. Cerkev je skoro dodelana, samo zvonika še čakata dobrih ljudi, da bi jima kvišku pomagali.

d Iz Žužemberka. Kakor drugod, tako imamo tudi pri nas zadnji čas skrajno slabo vreme. To pa ne ovira neutrudljivega »popotnika« iz Dvora, da ne bi pridno zahajal sem obiskovat svoje zveste in jih vabiti h žmajdku v gostilno. To dela sedaj tem lažje, ker ima že dolgo časa dopust in dobiva od dežele poleg plače še posebno podporo. Mi smo sicer mnenja, da naj bi ga plačeval Klinc, kateri edini ima koristi od njega, toda nič ne bi rekli, ko bi vsaj sedaj pustil naše ljudi pri miru in bi ne mazal liberalnih časopisov. Čudno pa je, da stiče za gospodarstvom »na katoliški podlagi« po tukajšnjih hlevih, ne vidi pa vzornega trškega gospodarstva. Naj vendar enkrat vtakne svoj nos v trško blato, ki je zlasti pri napajalščih toliko, da se

kmalu ne bodo videla več korita iz njega. — Skrajno predrzen rop se je dogodil tu na male maše dan. Zloglasni Alojz Gregorčič iz Jame je napadel pri belem dnevu na stavških njivah prav blizu trga nekega Kočevarja iz Smuke, ga podrl na tla ter mu z nožem prizadel na glavi veliko rano po vsej dolžini obraza. Uropal mu je baje tudi 100 kron ter zbežal šele, ko je prav blizu prišlo par žensk, ki so začele vpiti na pomoč. Orožniki so ga še tisti dan vjeli in izročili pravici. Grdoba je bil celo poltje bolan in je občini prizadajal veliko sitnosti in stroškov, sedaj, ko je ozdravel, pa ni imel nujnejšega posla, kako: da ji je še to sramoto nakopal. Menda se je hotel preskrbeti za zimo, ker delati se mu nikoli ni ljubilo kaj prida, in ljudje pravijo, da ima najbrž že od prej nekaj podobnih slučajev na vesti, le da se mu dokazati ni moglo. — Griža se je zopet letos pojavila v tukajšnji okolici. Že več let zaporedoma se oglašja v naši župniji ter se trdovratno drži po več mesecev. Letos se je vrgla zlasti na Reber. Čudno pa je, da ne trpe pred njo toliko otroci kot odrasčeni. Zadnji čas sta ji podlegla dva krepka fant, Gričarjev in Srkavčev, eden v 20., drugi v 22. letu. Zadnji je bil edinec, jako blag in priden mladenič, član Marijine družbe in izobraževalnega društva. Vse sočustvuje z nesrečno hišo, ki je prizadeta tem huje, ker tudi mati že dolgo na isti boleznj trpi in jo bo težko prenesla. — Visok obisk smo imeli pretečni teden. Prišel je v naš trg finančni ravnatelj iz Ljubljane g. dvorni svetnik Kliment. Mudil se je tu le malo časa, ker je s pošto prišel in se s pošto zopet odpeljal. Ogledat si je menda prišel davkarijo pa našega Ribnikarja. — Krka je vsled dolgotrajnega deževja že parkrat silno narasla ter poplavlja obrežje. Kjer je zasačila pokošeno otavo, jo je vzela za spomin seboj, kjer je dobila še stoječo, ji je pa sama zapustila tak spomin, da jo ne bo treba kositi. Narasla voda tudi zelo ovira delo inženjerjev, ki že par mesecev merijo vodno moč Krke. Pretečni teden bi se bila zgodila skoraj velika nesreča. Eden inženjerjev se je hotel pri Tominčevem mlinu prepeljati preko narasle vode. Toda preveč je zaupal vase, čoln je zgrabilo in zaneslo na jez, kjer se je prekucnil ter pokopal inženjerja v deročih valovih. Le slučaji, da je bil slečen ter izvrsten plavalec in pa hitri pomoči ljudi se ima zahvaliti, da si je rešil življenje. Tudi njegovo obleko, ki jo je imel v čolnu in v kateri je bilo nad 200 kron denarja, so srečno vlovili iz vode. Krki res ni zaupati!

d Radeče pri Zidanem mostu. Zadnji nedeljo je bil prav povoljno obiskan shod v Narodnem Domu. Naš deželni poslanec dr. Lampe je kaj poljudno in lepo podučil navzoče poslušalce, kako morajo skrbeti za živinorejo, vinarstvo in sadjerejo. Tu je še mogoče kmetu pridobiti kak krajcar. Zaraditega tudi deželni odbor, v katerem je večina poslancev S. L. S., vso skrb obrača na živinorejo in jo prav izdatno podpira. Po znižanih cenah je preskrbel bika plemenjake, da bi se tako zredila dobra živina. To pa je posredovala naša Kmečka zveza po svojem načelniku g. Ravnikarju. Zato je le v korist vsakemu, ako je član Kmečke zveze, ker le po njej more priti do

kake podpore. Da se bo ta živina tudi lepo razvijala, je treba seveda svetlih in snažnih hlevov. Za tako preureditev hlevov dobite potom Kmečke zveze tudi podporo. — Važna za nas je tudi vinoreja, za katero pač premalo skrbimo. Zadnja leta seveda ni bilo skoro nič vinskega pridelka. Vsled tega marsikateri zanemarija vinorejo. Tisti pa, kateri še kaj ima, obupuje, ko sliši, da nameravajo obdavčiti vse vino. Kmet je že tako revež. Liberalci ga pa hočejo s tem davkom, ki ga priporočajo, spraviti na kant. Zdaj vidite, kak prijatelj je kmetu liberelec, ki se ob volitvah slini okoli vas. No, naši poslanci bodo na Dunaju že poskrbeli, da se ne bo uresničila ta liberalna namera, ker bodo z vsemi sredstvi preprečili ta davek. Podpore potrebuje vinogradnik, ne pa novih bremen! K sklepu je govornik priporočal, naj se obrača večja skrb na sadjerejo. Lega našega kraja in podnebje je ravno za sadje popolnoma primerno. Če bi zasadili boljše vrste sadje, bi ga kaj lahko prodajali v tuje kraje in si s tem pridobili lep zaslužek. Izrabimo, kar imamo! — Po shodu se je izvršil občni zbor Kmečke zveze. Izvoljen je za načelnika g. Ravnikar, ki je že dosejal kot tak veliko storil za živinorejo, nabavljal umetna gnojila in dr. Soglasno je bila sprejeta resolucija, ki obsoja nameravani vinski davek, kateri bi popolnoma uničil našega kmeta. Zato naproša Kmečka zveza vse naše poslance, naj v državnem zboru z vsemi sredstvi preprečijo vinski davek.

d Iz Telč pri Škocijanu. Malokdaj bera kaj v »Domoljubu« iz našega kraja. Telče je lep kraj, okrog prijazne vinske gorice, s krasnimi vinogradi. Na lepem gričku stoji cerkva, katere patron je sv. Jakob. Sedaj se tam opravlja vsako nedeljo in praznik sv. maša in popoldanska služba božja. Tudi tam se otesajo gnilega liberalizma. Imajo precej »Domoljubov«; novi cerkvenik je prav delaven za naročbo tega prekoristnega lista. Cerkovniku kličem: le korajžo! Seveda tudi tam ne manjka liberalnih surovežev. Za danes o teh še molčimo; če ne bo drugače, bo pa tudi v to gnezdo treba pobrsati.

d Iz Tržišča. Videli ste, gospod urednik, da moj strah pred Tončetovo zeleno mizo ni bil prazen, ampak usodepoln. Zagrozil je v »Slovenskem Domu« vsem nam (kakor nas on imenuje) Domoljubovcem, da nas bo, ako ne bomo pohlevni, poslal ričet jest. In zato vidite, ker se me je polotil strah, sem za toliko časa obmolnil. Ali vedite, da je on sodnik in da ima »grane« ter moč Samsona, in sploh:

Enač'ga njemu ne dobiš,
če z lučjo ga okrog loviš,
in če posvetiš opoldan
v sleherni človeški stan.
Pove ti vse do zadnje pare:
da Tonče to je mož od fare!

Ni čudno, da so njega postavili sodnikom, ker on bo tudi lahko za policaja obenem, namreč kdor se ne bo uklonil, ga bo zgrabil s svojo slonovo močjo. V svojih nadah in upih si gotovo kuje načrte, kako bode sodil dopisnika, »čuke« (kateri so njemu v črnih bukvah zapisani) in sploh kar ne trobi v njegov liberalni rog. Ti Tonče pa:

Le oglej si tak dopis dobro, posebno tole pričujočo kitico in spoznal boš v njej pesnika svoje osebe. — Na znanje! Nov cunjar se je nastanil v Gabrijelah. To je namreč načelnik gabrijelskih »sov«, ki je kupil staro ponošeno uniformo za sebe (sicer bi je ne imel) za cele, reci: štiri krone.

Notranjske novice

n Žiri. Novi krajni šolski svet, ki bo službeno nastopil z začetkom prihodnjega leta, je bil izvoljen v občinski seji dne 22. t. m. Izvoljeni so bili: Franc Peternel iz Žirov, Franc Petrič iz Stare vasi, Filip Gantar iz Nove vasi, Andrej Mlinar iz Sela in Lovro Kosmač iz Vrsnika, namestnika sta pa Anton Erzožnik iz Žirov in Anton Kopač iz Stare vasi, vsi pristaši S. L. S. Posebej se je poudarjala potreba, da je eden član v tem zastopu, ki je za šolo že sedaj velikega pomena in bo po novem šolskem zakonu še večjega, privzet iz Vrsnika, kateremu je pred kratkim grozila nevarnost, da ga odtegnejo žirovskemu šolskemu okolišu ter ga priklopijo ledinskemu, kar bi bilo v veliko škodo starišem in združeno z mnogimi težavami za otroke, ki bi morali obiskovati ledinsko šolo vsak dan. Kdor pozna krajevne razmere, ve, kakšna so pota-zlasti po zimi iz Vrsnika na Ledine. Vrsničanom je dana prilika, da se njih zastopnik v krajnem šolskem svetu poteguje v podobnih slučajih na pravem mestu za Vrsničane. Soglasno so odborniki odklonili poziv glavarstva, naj se napravijo v občini dvojzlične tablice po vaseh, češ, zakaj bi za nas veljal drug paragraf, nego za koroške Slovence, ki nimajo teh pravic med Nemci, dočim ni pri nas Nemcev. Soglasno se je tudi privolil prispevek k plači za organista, brez katerega »glavna« fara žirovska ne more biti. Po kratkem debatiranju se je dejalo, da govore postave iz leta 1874, dne 7. maja, § 36., števil. 50 in iz leta 1877, dne 31. decembra, št. 5 in mnogi drugi odloki najvišjega sodnega dvora preveč jasno, da bi se izplačalo nakopati si nepotrebnih sitnosti, potov in stroškov s kakim zavlačevanjem te zadeve. Sicer so pa brez izjeme vsi in brez oporekanja priznali potrebo dostojnega cerkvenega petja in njegov velik pomen za ugled žirovske občine. Fara, iz katere so tekom let nastale tri druge, ne sme ostati zadnja tudi v tem oziru med sosedi.

Društveni vestnik

NAPOVEDANE PRIREDITVE:

Iz Tržišča. V nedeljo je bilo v društvi sv. Jožefa sklopično predavanje o evharističnem kongresu. Predavanje g. kaplana Čadeža so pojasnjevale krasne slike, ki so došle v ta namen z Dunaja. — Prihodnji torek, dne 1. okt.

tobra se prične zimska sezona v društvenih prostorih sv. Jožefa, in sicer z velezanimivim predavanjem ob 8. uri zvečer o slavem lavantinskem škofu Mart. Slomšku. Vsak torek ob 8. uri zvečer bo odšel predavanje, h kateremu vabimo vse prijatelje društva in somišljenike. Marsikaj zanimivega se nam bo povedalo. — Po predavanju bo poslovala »Čebelica«, v katero naj zlasti mladina prinaša svoje prihranke, da se navadi varčnosti. — Ob torkih se bodo vpisovali in sprejemali novi člani v jugoslovansko strokovno zvezo. Ta delavska organizacija je dosedaj ena najmočnejših in najbolj trdnih na slovenskem jugu. Priporoča se vsem delavcem in zlasti delavkam, da se je oklenejo. V slučaju bolezni se dobi lepa podpora, o čemer bi lahko še marsikdo povedal, ki je izkusil to njeno pomoč in podporo.

Preddivor nad Kranjem. Naše katol. slov. izobraževalno društvo vabi k prireditvi, ki se vrši v nedeljo, dne 29. septembra, točno ob 3. uri popoldne. Na sporedu je: »Turki pred Dunajem«, zgodovinska igra v petih dejanjih, polna krasnih prizorov, ki vzbujajo v gledalcih ljubezen do domovine. Nato bo nastopil »Frakeljnov Boštjan«, ki bo vsakega spravil v dobro voljo. Obilo smeha pa bo gledalcem nudil komični prizor »Pri vaškem zdravniku«. Zato, prijatelji poštene zabave, pridite! Prireditve se z istim sporedom na Rožniviensko nedeljo ponovi.

V žabnici pri škofji Loki se vrši Slomškova slavnost v nedeljo, dne 29. t. m. popoldne ob 3. uri v prostorih Katol. slov. izobraževalnega društva, kojega odbor vabi k obilni udeležbi.

Ljudski odbor katol. slov. izobraževalnega društva Vič—Glince stopi prihodnjo nedeljo v novo sezijo trudapolnega, uspešnega dela na polju kulture in prosvete. Preroben na znotraj in prenovljen na zunan, se sl. občinstvu predstavi gled. odsek v nedeljo, dne 29. t. m. ob 7. uri zvečer kot »Ljudski odra« na Viču. Ljubezen naroda do estetičnega užitka in želja po kulturi je postavila naš društveni dom in v njem naš novi Talijin hram. Res, da čaka igralce velikansko delo, ker bo vsako drugo nedeljo predstava, toda ljubezen do dobre stvari bo zmogala vse težkote in sl. občinstvu se bo v tej seziji nudil estetičen in umetniški užitek, kakršnega dosedaj ni bilo mogoče nuditi. Težka bo ta preizkušnja, vendar upamo, da naše občinstvo ne bo zapustilo svojega odra. Trdno upamo in vljudno vabimo vse naše prijatelje in tudi sl. ljubljansko občinstvo, da bo redno obiskovalo predstave, ker boste s tem dokazali, da smo dovolj zreli za redno zimsko gledališče. Kajti pomnimo: Gledališče je barometer kulture in napredka v narodu. Res, da so drugi časi in težko je dandanes izhajati, toda služba domovini je ostala ista. V nedeljo se uprizori A. Medvedova tragedija »Za pravdo in srce«. Vabimo še ponovno k obilni udeležbi.

»Katol. slov. izobr. društvo« v Sorci priredi dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne veselico s sodelovanjem pevskega zbora in igralcev iz Podbrda v prostorih g. L. Pintarja s sledečim sporedom: 1. Pogovor z domom, Volarič, mešan zbor. 2. Igra: »Ne kliči vraga!« 3. »Tičica gozdna«, Mayer, mešan zbor. 4. »Rad bi bil župan«, Saljiv prizor, Seljak. 5. »Škrjanček«, Hubad, mešan zbor. 6. »Sezona ovsar«, 7. Venček narodnih pesmi, mešan zbor. 8. Saljivo srečkanje. 9. Prosta zabava, pri kateri izvaja zgoraj omenjeni pevski zbor razne komade. Vstopnina: Sedež 1 krono; stojišče 60 vinarjev. Preplačila se hvaležno sprejmo. K mnogobrojni udeležbi — posebno naša bratska družba — vljudno vabi odbor.

Cerklje pri Kranju. Slov. kat. izobraževalno društvo v Cerkljah pri Kranju priredi na Rožniviensko nedeljo popoldne ob pol 4. uri lepo igro »Sv. Boštjan«. Vsebinska igra je vzeta iz življenja prvih kristjanov. Nikdo naj ne zamudi prilike ogledati si lepo in poučno igro.

Iz Motnika. Naše katoliško slovensko izobraževalno društvo priredi povodom svojega dveletnega obhanka v nedeljo, dne 6. oktobra ob tretji uri popoldne prireditev, katera se ponovi tudi v nedeljo, dne 13. oktobra. Na sporedu je S. Gregorčičeva deklamacija »Naš čolnec otmimo« in igra »Trije tičiki«, burka v

dveh dejanjih. Kdor ljubi pošteno zabavo in se hoče prav z veseljem nasmejati, naj nikar ne zamudi naše prireditve, na kateri se bode izvabilo obilo poštenega smeha in nepokvarjene zabave. Torej vsi na svidenje v nedeljo v Motniku! Komur pa ni dana priložnost, da bi se v nedeljo udeležil, naj pride pa za gotovo prihodnjo nedeljo, ko se bode ravno po istem sporedu ponovilo.

Hraše pri Lescab. Vodstvo Knjižnice slov. dij. zveze v Hrašah naznanja, da si je knjižnica zopet nabavila lepo število knjig, da bode čez zimo dosti berila. Med temi je skoro cel Sienkiewicz, katerega tako radi berete. Knjižnica se čez zimo morda prenese k g. predsedniku Fr. Pristovu (pri Prešernu v Hrašah) za slučaj, da knjižničarke Justinove ne bode doma. Če se knjižnica preseli, se bode že naznanilo pravočasno. Vodstvo in predsedstvo je prevzel sedaj to zimo g. Fr. Pristov. Obenem se naznanja, da se ne bode izposojevalo nankrat več kot dve knjigi, zaradi tega, ker potem ne morejo člani priti do knjig, če jih ima eden po cel »tucat« doma in jih drugi ne morejo dobiti. Opozorja se pa še posebno: Ne omažite knjig; vsak naj jo zavije, lepo ravna s njo in naj se ravna po pravilih, ki so nalepljena na sprednji strani.

Iz Knežaka. Marijina dekleška družba priredi v nedeljo, dne 29. septembra dve igri: »Sv. Cita« in »Oh, ta Polona«. To naj bo nekaka odhodnica za naša dekleta, ki gredo za zimski čas služiti v Trst, Reko ali Opatijo, da jim bode domač kraj in domači ljudje ostali bolj v spominu. Igra »Sv. Cita« se bo na željo mnogih ponavljala; igra »Oh, ta Polona« se uprizori prvič. Igrale bodo dekleta Marijine družbe v prostorih g. Fran Urbančiča. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina: Sedež 40 vin., stojišča 20 vin. Povabljeni ste vsi, ki hočete videti kaj lepega pri »Sv. Citi« in če se hočete poleg tega še iz srca nasmejati pri »Oh, ta Polona«. Vabimo tudi sosede iz Zagorja in drugod.

Iz Mekinj. Tukajšnje izobraževalno društvo bo priredilo dne 29. septembra t. l. ob pol 4. uri popoldne v »Domu« Govekarjevo narodno igro v petih dejanjih: »Martin Krpan«. Ta igra je na glasu; ima krasne prizore ter je polna zdravega, pristnoslovenskega humorja. Prepričani smo, da bo igra napolnila »Dom« omenjeni dan. Vabimo vas ob blizu in daleč!

Selca nad škofjo Loko. Tukajšnja orlovška godba priredi dne 29. t. m. točno ob 3. uri popoldne v »Društvenem domu« veselico, in sicer priredi znano igro »Kovačev študent«, katero pridejo uprizoriti igralci izobraževalnega društva v Stari Loki. Po predstavi se bode vršila prosta zabava s šaljivo pošto ter se bode čisti dobiček porabil za napravo novih godal. Pred in med dejanji in med prosto zabavo bode svirala godba. Pri prosti zabavi bodeta pela tudi društvena zbor iz Stare Loke in iz Selc. Prijatelji godbe se najvljudneje vabijo, da se v obilnem številu udeležijo te prireditve, kjer bodo videli pridnost domačih fantov-godcev. Dobra udeležba bode fante vzpodbudila do nadaljnjega zvestega sodelovanja pri godbi in jim bode zagotovilo, da je ljudem všeč njihovo delovanje in njihova pridnost.

POROČILA O PRIREDITVAH:

S Suhe nad Kranjem. Ljudska veselica knjižnice »Belca« na Suhi, ki se je vršila na Mali Smären v Predosljih, se je zelo dobro obnesla v zadovoljnost društva, v kojega blagajno je prišlo čistega dohodka 268 kron, še bolj pa v zadovoljnost občinstva, ki je prihitelo iz vseh sosednjih fara in še od dalj in kmalu v obširnih prostorih ni našlo več prostora. Posebno Šenčur je bil lepo zastopan in celo od sv. Amruža nad Cerklijami so prihitali dragi gostje. Med točkami sporeda so nam posebno ugajale lepe narodne pesmice, zapete z občutkom iz čutečega srca, s čimur je mali zbor pod vodstvom g. A. Ovna pokazal razumevanje za izredno krasoto in milino naših domačih pesmic. Vsa čast g. pevovodji, ki zna ceniti domače bisere. Za fante je napravilo največ veselja kegljanje na zares vablivo dobitke in do večera je bilo neodločeno, kam bo šel klobuk s krivici, ali ostane doma ali gre v Britof ali na Visoko. Zmagali so nazadnje za prvi dobiček Visočani, dočim je drugi, obstoječ

iz dveh zavojev portorik in svačice, ostal domači vasi. In prepričan sem, da so vsi gostje kakor jaz bili z veselico zelo zadovoljni in razvedreni in z veselim srcem odhajali, posebno, če jim je bila sreča mila in jim natovorila za spomin na lepo zabavo in za priporočilo za drugič par lepih dobitkov srečolova. Da je prišlo zvečer par omahujočih sov z roparskim namenom delat nered in zgago, nas ni motilo; saj so dobile kar so hotele in so morale odleteti nazaj v žlambore, v svoje temne luknje, kamor spadajo! Luč jim namreč dene sila težko, v temnih špelunkah pa se dobro počutijo! — Morem društvu le čestitati na krasno uspeši prireditvi in se priporočiti za drugič; naj bo prepričano: na take prireditve bomo vedno radi prišli z veseljem in v obilnem številu. — Prijatelji.

Iz Šturja. Jako dobro je uspela naša Slomškova slavnost v nedeljo, dne 15. t. m. Udeležba je bila toliko, da take od naše strani še ni bilo videti v Šturjah. Dvorana je bila natlačeno polna in da bi bila še polovico večja, bi komaj zadostovala za toliko udeležbo. Igra je s pomočjo naših vrlih dijakov izvrstno uspela. Dobro je izvršil svojo nalogo oče Črnot, ravno tako Konrad, ki se je posebno vglobil v svojo vlogo, nadalje jo je jako dobro pogodil župnik, sploh so bili gledalci ginjeni do solz. Istotako je bila velika udeležba pri vrtni veselici. Vsled obilnega programa nismo niti mogli izvesti vseh točk. Srečolov je bil tako zanimiv, da smo prodali vse srečke. Cela slavnost se je zaključila brez vsakega nemira, videli smo veliko udeležencev tudi iz daljnih krajev. Vsem, ki so se trudili za našo slavnost, bodi tem potom izrečena posebna zahvala.

Za kratek čas

Na letališču.

»Prihodnjič pa poletim tudi jaz.« — »Ti?« — »Kaj pak.« — »Kam pa?« — »V luknjo.«

A: »Kdaj bo tvoj sin izštudiral?« — B: »Kadar bo menil denarja zmanjkalo.«

Na plesišču. Plesavec: »Rad bi vedel, zakaj ženske tako rade plešejo.« — Plesavka: »To ni nič posebnega, — na plesu moškim nailaglje možgane zmešamo.«

Čunjar: »Ta pa ni slab! Če pojde tako dalje, bo kmalu bala za mojo najmlajšo skupaj.«

SMEŠNICE.

Upognjen hrbet. A: »Zakaj hodi gospod svetnik tako upognjen?« — B: »Pri avanziranju so ga preskočili.«

Največja hvala. Zlatar: »Vidite, ti biseri so tako lepi, da bi jih človek imel skoraj za ponarejene!«

Tolažba pivčka. »Nekaj pa le pomaga moj rdeči nos! Kamor pridem, dobiim dobrega vina.«

Po domače. Korporal: »To je z vami križ, da si ne morete zapomniti, kaj je »na desno« in kaj »na levo!« — Zefranov Janez: »Gospod korporal, mi bi si lažje zapomnili, če bi vi komandirali »hot« in pa »biste!«

Očetovska dolžnost. Ravnatelj: »Vi stanujete veliko bližje, kakor vaši tovariši, pa pride vseh zadnji v pisarno — kako je to?« — Uradnik: »Gospod ravnatelj, oprostite, to je tako: »Gospodje tovariši nimajo otrok, jaz pa imam štiri butičnike. In naj še tako zgodaj vstanem — predno jih do dobrega pretepem, je že vselej prepozno!«

Kdo si ne da ugovarjati? Učitelj v šoli, sodnik v uradu, duhovnik na prižnici, kupec tri blagu in slikar pri slikanju.

Pri zobozdravniku. Zdravnik deklici, kateri je ravno zob izdri: »Le potolažite se, gospodična, časa zob, ki marsikatero solzo posuši, bo že skrbel, da bo čez to rano trava zrastle!«

Necnaka brata. Eden prepotuje celi svet, — drugi ne potuje za celi svet.

V naglici. Domači učitelj: »Žane, zakaj nisi bil bolj priden v šoli?« — Žan: »Nisem mogel!« — Učitelj: »Vidiš, če bi mene ne bilo, bi bil ti največji osel na tem božjem svetu!«

SKRIVALNICA.

Kje je špion?

Vse toži. Otroci toži, če se mu igrača zdrobi, mladenič, če se mu ljubezen pokazi, mož, če ga prijatelj zapusti in starček, če mu od kesanja srce krvavi.

Pri skušnji. Profesor: »Ali veste kaj o dolgovihi in posojilih?« — Dijak: »Zalibog, še preveč!«

V pasjih dneh. »Sto zlomkov, kaka vročina! Komaj bi bilo, da bi imel človek suknjo iz samih lukenj!«

Mnenje g. dr. P. Ianuloffa

Kneza.

Gospod J. Serravallo!

Trst.

S pričujočim listom Vam potrjujem, ne da bi Vam delal reklame, da sem dosegel z rabo Vašega **Serravallo-vega Kina vina z železom** jako dobre uspehe, na primer v boleznih: **mao-krvnost, bledica, lahna hipobondrija, malarija.** Tudi pri bolnih na trebušnem legarju, ki ga radi jemljejo, je služil kot krepilo in jaz sem konstatiral premoženje in izboljšanje rdečih krvnih teles. Imel sem bolnikov, ki so bili ozdravljeni od gori navedenih bolezni, katerim sem podal samo eno buteljko tega vina, a zapazil sem, da so kar sami, prepričani o njegovi dobroti, nadaljevali zdravljenje z njim in porabili pet do šest buteljk. Zdi se mi potrebno, da naglašam, da Vaše vino nima samo dobrega okusa, ampak še nekaj jako važnega, in to je: v njem je železo v tako asimilirani obliki, da ga lahko vsrka tudi najšibkejši organizem. Sprejmite, gospod, zaslužen pohvalo za izdelovanje tega dragocenega preparata.

Kneza, 12. oktobra 1908.

Dr. Ianuloff.

Najfinejše vseh znamk

LOTERIJSKE ŠTEVILKEE.

Brno, 18. septembra: 52, 22, 15, 52, 66.
Trst, 21. septembra: 21, 78, 27, 90, 44.

Opozorjamo na današnjo prilogo češke tvrdke za razpošiljanje suknene-ga blaga **M. Tomec v Humpolcu.** Tvrdka se kot solidno slovansko podjetje priporoča posebno za nakup zimskih oblek. Zahtevajte vzorce!

Praško domače mazilo iz lekarne c. kr. dvornega dobavitelja **B. Fragnerja** v Pragi, ki bolečine hladi in lajša, preprečuje vsako vnetje in na zdravljenje vsake z njim pokrite rane dobro vpliva, je pridobilo sloves izvrstnega domačega zdravila, ga ohranjuje ter se njegova uporaba vsled tega vedno bolj razširja. Dobi se tudi v tukajšnjih lekarnah. Glej oglas!

MOJA STARA

izkušnja me uči, da moram za nego kože rabiti le **Steckenpferd** lilijne mletne **Milo Bergmanna & Co.,** Tešin ob Labi. Komad po 80 vin. se dobiva povsod. 442/11/12

Bolezni prehlajenja, kakor kašeli, katar, influenco
ublažuje in odstrani, vzbuja tek in ki ima dobro slast

Sirolin, Roche

najboljše sredstvo zoper

bolezni pljuč.

Kolo s prostim tekom se takoj proda po jako nizki ceni. Več pove **Franc Jenko, sedlar Preska, p. Medvode.** 2994

Gosli za šolarje in za koncert!

Le najboljše izdelki in brezhibna izvršitev.

Štev. 112 1/2 šolske gosli, 1/4 vel., vžgano polirano dno K 5-80; št. 113 1/2 šolske gosli 1/4 vel., z lepo vžganim poliranim dnom, boljša kakovost, K 6-50. — Štev. 115 1/2 šolske gosli 1/4 vel., lepo vžgano dno, zelo priljubljena vrsta K 7-60. — Šolske gosli iz ebenovine, lep glas in dobra izvršitev K 8-40, 9-10, 10-20. — Št. 212 1/2 gosli za orkester z garnituro iz ebenovine K 10-80, lok od K -90, 1-10, 1-30, 2-10 naprej. Citre, ročne in ustne harmonike, okarine, klarineti, pihala, gramofoni itd. v najbogatejši izbiri. Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja po povzetju ali predplačilu e. in kr. dvorni **Jan. Konrad,** razpošiljalnica založnik **Jan. Konrad,** glasbi **Brux št. 4476** (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami pošljem na zahtevo zastonj in poštne prosto.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, 24. septembra 1912.

Cena		Cena	
K	v	K	v
Deželni pridelki:			
Pšenica	23	—	—
Rž	19	80	—
Ajda	22	50	—
Jecmen	19	—	—
Oves	20	40	—
Proso belo	19	70	—
Proso raveno	18	40	—
Koruzna stara	20	—	—
Koruzna nova	—	—	—
Leča	25	—	—
Grah	28	70	—
Laneno seme	38	80	—
Grasica	19	—	—
Domaća detelja	—	—	—
Fizol Ribčan	26	50	—
Fizol Prepeličar	28	50	—
Fizol Mandalon	23	—	—
Cebula	8	00	—
Krempir	4	30	—
Zelje sveže	2	30	—
Zelje kislo brez sode	9	—	—
R.p. gorenjska	96	20	—
Repa sveža	3	—	—
Repa kisla brez sode	9	40	—
Brinje	29	30	—
Kumna	85	—	—
Orehi	—	—	—
Gobe suhe	320	—	—
Želodec	—	—	—
Smrekovi storži	—	—	—
Seno	4	—	—
Slama	3	—	—
Stelja	—	—	—
Zivina, meso			
živna vaga:			
Goveda pitana	82	—	—
Teleta težka	108	—	—
Teleta mala	102	—	—
Prošci	136	—	—
Koštrani	105	—	—
Kuretnina in drugo:			
Maslo kuhano od K 280	—	280	—
Maslo surovo od K 280	—	320	—
Slanina sveža (špica)	181	—	—
Slanina prekajena	191	—	—
Mast svinjska	192	—	—
Loj	96	—	—
Jajca 100 komadov	10	—	—
Višanci	1	30	—
Golobi	—	80	—
Raca	3	90	—
Gos	6	60	—
Kolonijalno hlago na dohelo:			
Riz Rangen od K 280	—	45	—
Kava Santos od K 280	—	302	—
Sladkor	95	—	—
Petrolej	36	80	—

4 tedna
za
poskušnjo
in
na ogled

posiljam ceno moja preizkušena kolesa oziroma »Bohemia« pneumatiko in po samezno dele koles. Zmerni platinasti pogonji, last. cenik zastoj F. Dusek, tov. rna koles, Opočno, St. B. Nr. 2109, Češko.

Zasluzek

2-4 K na dan in stalno z lohkim in prijetnim pletenjem doma, s hitrim pletilnim strojem »Patenthevel« nedosežno praktičnim in trpežnim. Nauči se lahko in zastoj. Znamstvo, da se delo povsod lahko oddaja. Pojasnila daje zastoj podjetje za povzročeno domačega pletenja Karl Wolf, Dunaj VII., Mariahilferstrasse št. 82. 2997

Avtomatična pas!

Za podgane K 4—, za miši K 2 40, ujamne brez nadzorstva do 50 komadov v eni noči. Ne zapaste nobenega smrada in se zopet same nastavijo. Past za ščurke odina te vrste, na katero se ujamne na tisoče ščurkov v eni noči, a K 2 40. Povsod najb. uspeh. Posilja po povzetju Franc Humann, Dunaj, 2. Bezirk, Altagasse 3/23. Mnogo pohvalnih pism. Pred manj vrednimi ponarejenji se varaj. V c. in kr. vojaških skladiščih v uporabi. Telefon 23446. 2829

Sovražnik! Sovražnik!

lastnega denarja ste, ako kupujete izgotovljen

RUM

Altwater liker, Allasch kimljevec itd. z mojim izvrstnim

ESENCAMI

naredite brez vsakega truda najfinišje likerje za polovico denar. 1 stekl. zadostuje za 5 l rumu prve vrste, 3 l najfin. Altwater-likerja in 3 l Allasch-kimljeveca stane z nat. navod. samo K 1 20, 3 stekl. skupaj K 3—. Posam. stekl. samo, ako se denar pošlje naprej tudi v znakih; od 3 stekl. naprej pa tudi po povz. Hittschmann, izdelovalnica esenc Humpolec št. 101, Češko. Na tisoče prizn. pism.

Na prodaj je krasno

2986 2

posestvo

v Dolgi vasi št. 31, ki leži ob deželni cesti iz Kočevja, obstoječe iz hiše, hleva in skednja ter iz 40 oralov zemlje, med njimi okrog 9 oralov lepega črnega gozda. — Redi se lahko 9 glav živine. Vodnjak pri hiši. Eventuelno se odda v zakup. Cena in vse drugo se poizve pri lastniku Josipu Tomitz, posestniku v Dolgi vasi št. 31, pošta Kočevje.

Razposiljam orožje vsake vrste

za poskušnjo za 10dnevni ogled. Puška enocevka Lancaster K 20—, dvocevka Lancaster K 30—, Hammerless-puška K 70—, Flobert K 8—; samokres K 5—, pištola od 2 K naprej ilustrovan cenik zastoj. F. DUSEK, tovarna orožj., Opočno št. 2137, ob drž. želez. Če ko.

500 kron

Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože tekem 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin R-a-mazilo. Cena lončuk z jamstvenim pismom 1 krono. 2520

Kemény (Kaschau) I. Poštni predal 12/161, Ogrsko.

Vaša potrpežljivost se bode poplačala

ako se pri potrebi ur, zlaten ali srebrnega blaga, muzikalij, manufakturnega blaga, usnja, jekla, raznih predmetov za dom in potrebnih za kajuje, priprav za toaletno, igrač, orožja, l. t. d. ozirate na moj bogato ilustrovan cenik s 4000 slikami, kajti gotovo boste pri veliki izbiri našli kaj primerne za Vašo porabo.

C. in kr. dvorni založnik

Jan Konrad

razposiljalnica v Brúxu št. 4488 (Češko).

Nikolaste žepne ure kron 4 50, nikel ure-badilke kron 3 50, ročne harmonike kron 5 —, gosli K 5 50, samokresi K 6 —. Glavni katalog vsakemu zastoj in poštnine prosto.

Tovarna „JANUS“ - koles

3 letno jamstvo

Največja in najboljša tvrdka za kolesa; šivalne stroje ter njihove dele.

Najboljši izvor

za koles, šivalne stroje, pneumatiko in druge potrebščine. Janus koles s 3 letnim jamstvom od 95 K naprej. Znanja pnevmatika (Mantel) od K 4 20, notranja pnevmatika (Luttschlauch), prvokavosti, nesešiti od K 2 80, cečilinske svetilke od K 2 —, od K 1 20 ročni zvonci in dr. od 20 h, prvovrstne verižice od K 2 70, pedali prve vrste od K 2 30, pesta s prostim tokom (Freilaufnabe) od K 12 50 naprej. Sedla, torbice, osi itd., za vse sisteme, umaj. cevi v vseh merah itd., najceneje. Lastne poprave, zavod za poplavljanje inemaj liranje. Posilja vsak dan po pošti.

Zahtevajte cenik 1912 zastoj in poštnine prosto.

Dvozna tvrdka za kolesno obrt

Maks Skutozok.

Dunaj I., Stubenring 6.

F. K. KAISER, puškar

Ljubljana, Šelenburg. ul. 6

priporoča svojo največjo zalogo pušk in samokresov ter lovskih priprav. — Avtomatične pištole „Browning“, Steyer itd.

Najboljši topič „SALUT“

V zalogi imam vse potrebščine za ribji lov v največji izbiri po najnižjih cenah. Poprava koles (biciklov) ter njih del. Popravila točno in ceno. Umetalni ogenj. C. kr. prodaja smodnika. Cenik zastoj in poštnine prosto.

Cenočeško posteljino perje

Kilo sivlega puljenega K 2 —, boljšega K 2 40, polbelega K 3 40, belega K 4 80, prima kakor puh iz kakega K 6 —, veleprima K 7 20, najboljša vrsta K 8 40, izredno fino nežuljeno K 9 60.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, belega ali rumenega nankinga, dobro napolnjenega, pernica ali spodnja blazina 180 cm dolga, 116 cm široka po K 14 —, 12 —, 15 —, 18 —, 200 cm dolga, 140 cm široka po K 13 —, 15 —, 18 —, 21 —, zgijavlna 88 cm dolga, 58 cm široka po K 3 —, 3 50, 4 —, 40 cm dolga, 70 cm široka po K 4 50, 5 50, 6 —. Zamena dovoljena, za menjava denar nazaj. Cenovniki franco in poštnine prosto vsakomur.

Benedikt SACHSEL, Lobes pri Piznu 159, Češko

2552

Gospodarska zveza v Ljubljani

nakupuje

laneno seme,

kakor tudi vse poljske pridelke.

Svojo zalogo špecerijskega blaga priporoča trgovcem na deželi.

„Slovenska Straža“ v Ljubljani želi imeti v vsaki Slovenkem zanesljivega človeka, ki bi sodeloval pri „Ljudskem zavarovanju“. Zagotovljen je dober in trajen zaslužek. Ponudbe pod „Ljudsko zavarovanje na Slovensko Stražo v Ljubljani.“

Lepa prilika! Posestvo na prodaj eno uro od Vrhnike, vse v prav dobrem stanu; redi se lahko 5 prašičev, 3 krave, 1 konj. Cenjeno na K 8000. Več pove Jožef Celarc, Drenovgrič št. 14, p. Vrhnika. 2993

Najcenejši vir za bombažeotno in platno.
Zavitok sukna, ostanek, gotovost, cena 40 m K 18 —. Ti ostanek 2 do 5 m dolgi, iz izborne kakovosti.
Platneno rjuho izreza siva iz zelo močnega domač. lanenega platna, 27, m dolge, 150 cm široke, 1 kos K 2 80. Najmanjši ostanek 5 kosov. Posilja se samo proti povzetju. Vzorci na zahtevo zastoj in franko. Ostankov se vzorci ne pošiljajo. Največja izbira vseh vrst posteljnih preprog, inlet in kiset blaga, platna, šifona, brisačk iz lepših robcov, namiznih prtov, cofirja, keper blaga, barbant, sukna za obleke itd. 2588

Johann Schkoda
Rath-Kastelleit 11, Češko, Tkalica platna in bombažeotno.

Pri lišajih

vseh vrst, posebno pri mokrih in suhih lišajih, kakor tudi pri prihajih nedosežne nadeje pri vseh izpuščanjih, haemorrhoidal, celo pri naj bolj zastaranih slučajih, kjer so odgovarjala vsa doslej uporabljena sredstva, lekarnarja

Stauder

Euzema-balzam

gotovo pomaga Zdravi se z Euzemo brez motenja počiva. Zavarov. s pat. št. 191.365. Cena 5 kron. — Prištev. le iz Roth-ove lekarnarje Kaufbeuren D 35. bav. Allgäu.

Številna zahvalna pisma ozdravljenih, posebno tiskih, ki so uporabljali leta vsa mogoča mazila brezuspešno. 2047

Usak pohvali mojo pristno solinsko britev

kovano iz najboljšega angleškega sečnega jekla, brušeno za roko, posiljeno, pripravljeno za takojšnjo rabo. Vsaka britev se pošlje v škafliki.

Št. 8701. Držalo črno pol. 1/2 volto brušeno, 1/4 široka, K 1 20
„ 8702. „ „ „ 1/2 „ „ „ „ „ K 2 20
„ 8703. „ „ „ 3/4 „ „ „ „ „ K 2 50
„ 8711. „ „ „ 1 „ „ „ „ „ K 3 60

Najboljša britev „Graziosa“, ki se posebno priporoča gospodom britevom. Registrir. znamka se dobi le pri moji trgovci.

Št. 22. Črno pol. drž. klinja 1/2 šir. 1/2 volto bruš. K 2 —

„ 26. „ „ „ 1/2 „ „ „ „ „ K 2 80

Nikaj riziko. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Posilja po povzetju c. in kr. **Jan Konrad**, razposiljalnica, Brúxu št. 4479 (Češko).

Glavni katalog s 4000 slikami zastoj in poštnine prosto.

Stalna služba

se nudi izurjenemu, delavnemu gospodu, ki ima tudi potrebno enerziijo za samostojno vodstvo podjetja. Ob primerni pridnosti trajno napredujoč

letni dohodek od ca. 10—15.000 K.

Znanje dotične stroke ni potrebno, torej primerno tudi za vpokojene častnike in uradnike. Gospodje, ki razpolagajo s 3000—5000 lastne glavnice, naj določijo svoje ponudbe z navedbo starosti itd. pod šifro W. V. 1337 na Rudolfa Mosse, Dunaj I, Sellenstätt 2.

Zavod sv. Marte

v Trstu, ulica S. Francesco d'Assisi 15, I. nadst.

sprejema brezposelna dekleta pod streho in posreduje službe.

Rafaelov odsek Marijine družbe sprejema dekleta na kolodvoru in jih vodi v zavod. — Zavod vzdržuje in nadzoruje zveza „Marijin dom“.

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivega skubljenega K 2.—, boljsega K 2.40, pol belega prima K 2.60, belega K 4.—, tinega mehkega puha K 1.—, prvo ratnega K 7.—, 8.— in 9.00. Sivega puha K 0.—, 1.—, belega finega K 10.—, prsnega puha K 12.—, od pet kg naprej franko. 2420

Dovršene napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rudetega modrega ali belega inlet (mankin) blaga I pernice 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 vzglavnicama, vsaka od 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim sivim, pulastim in terpežnim postelnim perjem K 16.—, s polpuhom K 20.—, s puh perjem K 24.—, posamezne pernice K 10.—, 12.—, 14.—, 16.—, posamezne vzglavnice K 3.—, 3.50, 4.—. Pernice 200x140 cm velike K 13.—, 15.—, 18.—, 20.—. Vzglavnice 90x70 cm velike K 4.50, 5.—, 5.50. Spod. pernice iz najboljšega gradla za postelje 180x116 cm velike K 13.— in 15.—, razpošilja od 10 kg naprej franko proti povzetju ali predplačilu.

Maks Berger Dešenica št. a/235 Češki les.

Nikak riziko, ker se zamenjava dovoli ali denar vrne. Bogati ilustr. ceniki vsega postelnega blaga zastoj.

Adolf Hauptmann-a nasled. A. ZANKL SINOVI

tvornica barv, lakov in firnežev

priporoča: 214

oljnate, suhe, emajlne in fasadne barve, firnež kranjski, laki, mavec (Gyps) olje za podo in stroje, karbolinej, čopiči itd.

Naslov zadostuje: A. Zankl sinovi, Ljubljana. Cenik zastoj.

*Lastna tovarna
ur v Švici*
1887
Zahtevajte „JUBILEJNI CENIK“ zastoj
1912
Fr. Čuden, Ljubljana.

1686

Zah evajte

vselej izrecno le tekom 19 let najbolje preizkušeno

„Barthel“-ovo klajno apno.

Ponaredbe zavrnite!

Dobiva se pri vseh trgovcih; kjer ne, pišite naravnost

Mihaelu Barthel & Co., Dunaj X/1 Siccardsburgg. 44

5 kg 2 K z Dunaja, 50 kg 11 K iz Ljubljane ali Maribora

Dopisuje se slovensko!

Elegantni in trpežni

2755

so pravi

kavčug - podpetniki.

Dobiva se v vseh zadevnih trgovinah.

Skrbne matere

ne čakajo, da se pri njihovih ljubljenskih razvije iz navadnega kašlja resna bolezen, ampak dajo otrokom v takih slučajih takoj zdravniško priporočeno, prijetno dišeče, kašelj olajšujoče sredstvo

Thymomel Scillae.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-ja lekarni

c. in kr. dvor. dobavitelj Praga III., št. 203.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika!

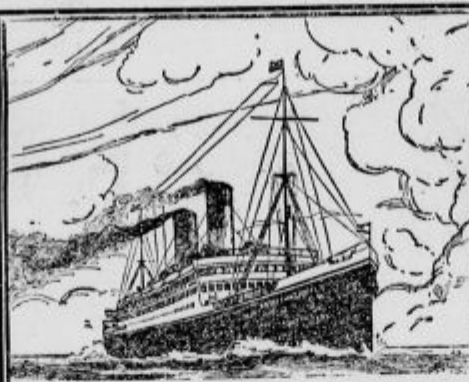
1 steklenica K 2-20. Po pošti franko proti naprej pošiljavi K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošiljavi 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljavi 20 K.

Pezer na ime sredstva, izdelovalca in varstveno znamko. 3118

Dobiva se v vseh lekarnah.

V Ljubljani: Rihard Sušnik,

dr. G. Piccoli, Jos. Čizmar.

Potniki v Ameriko

kateri želijo dobro, poceni in zanesljivo potovati, naj se obrnejo na

Simona Kmetetz-a

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 26.

Vsa pojasnila se dobe brezplačno.

Narejene obleke in pelerine za moške in dečke

novi vpeljavani v veliki izbori po zmerni ceni

„Pri Škofu“

Ljubljana

Pred Škofijo št. 3.

Izdeluje se tudi po meri po lastnem krojaču v hiši. Pelerine, kakor slika kaže 120—130 cm dolge samo K 11.50, ter se pošiljajo tudi po poštne povzetju.

Cenik na zahtevo brezplačno. 2743

Varstvena

„H-Ring“ Haematogen

odlično
kri tvoreče

„redilno in krepilno sredstvo“

Zahtevajte varstveno znamko „H-Ring“.

Uspeh presenetljiv!

Velika steklenica

K. 3, 50

Glavna zaloga za Austrijo: Fran Wilhelm & Co., Dunaj, III. Kolonitzgasse 2 a.

Dobi se v vseh lekarnah!

Škofja Loka.

Dr. Iv. Hubad

okrožni zdravnik v Škofji Loki

zopet ordinira
in plombira zobe.

2587

Ne stane prav nič!

Zastoj razpošiljam povsod vzorce suknene-
ga blaga, blaga za obleke, blaga za bluze, pe-
rilnega blaga, modnega barhanta, platne-
nega blaga, oksforda, blaga za postelje, ka-
kor vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si
pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma voj-
nakup lahko dosežete po zelo ugodni prednosti.
KARL WORSCH, Maribor ob Dravi,
Herrengasse 10. 2740

Najboljša češka tvrdka.

Ceno posteljno perje!

S. Benisch

1 kg sivoga, dobrega, skublje-
nega 2 K; boljsega 2 K 40;
prima polbelega 2 K 80; be-
lega 4 K; belega puha 5 K 10;
1 kg izredno finega, snežno-
belega, skubljenega 6 K 40;
8 K; 1 kg puha 6 K; 7 K;
belega puha 10 K; najfinjši
prani puh 12 K. — Pri 5 kg
se pošlje franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz zelo gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega
pinking-blaža, 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 bla-
zisama, vsaka 60 cm dolga, 60 cm široka, napolnjena
z novim, sivim, zelo trpežnim, puhastim postelnim perjem
16 K; s polpuhom 2 K; s puhom 24 K; posamezne pernice 10 K,
12 K, 14 K, 16 K; blazice 3 K, 5 K 50, 4 K; pernice 20 cm
dolge, 140 cm široke, 13 K, 14 K 20, 17 K 8, 21 K; blazice
90 cm dolge, 70 cm široke, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spojene per-
nice iz močnega, pasastega gradla 150 cm dolge, 110 cm
široke, 12 K 80, 14 K 80. Pošilja proti povzetju od K 12
višje franko. Zamena dovoljena, za nepovoljno denar nazaj.

Cenik zastoj in franko.

2561

S. BENISCH, v Dešenici štev. 71, Češko.

„Jajag“
sesalka za
gnojnico

Iz kovanega železa.
Izgotovljena poci-
njena v ognju. Avtogeno zvar-
jena. Ne zarjavi. Se ne zlomi. Se-
salka stoji trdno in je lažja in
prilagodljiva kot podobne sesalke.

Največja delovrsbena sposobnost.
V 3 minutah dvigne 900 do 1200 litrov.

J. H. John H. G. Dunaj IV.
Frankenberggasse 4/144.

Pozor! Nizke cene!

Najmodernejše, zelo trpežne

šlezjske izdelke sukna

vsebuje tvrdka

Rudolf Foukal, v Krnovu.

Pri potrebi naj si vsakdo blagovoli dati pred-
ložiti od svojega krojača imenovano kolekcijo.
2697 Nazdar!

Mlinar,

pošten, zanesljiv, se išče za dobro
idoč mlin tik okr. ceste na Gorenj-
skem. Neoženjeni imajo prednost.
Nastop s 1. novembrom. Ponudbe
na upravnistvo lista pod št. 2940.

**Kdor išče,
ta najde**

veliko izbiro novega jesenskega blaga
za moške in ženske obleke po ceni in
okusu pri 2744

R. MIKLAUC, Ljubljana,
Stritarjeva ulica št. 5.

1. novembra 1912 se da v najem dobro idoči
in k temu spadajoče zemljišče
MLIN blizu mesta Kranja po zelo pri-
mernih cenah. Naslov daje uprava
tega lista pod št. 2959. (Znamka za odgovor.)

Izborna

olajšuje bolečine, zadržuje vnetje in
učinkuje antiseptično.

Ze 40 let se je izkazalo metilno vlačno mazilo tako-
zvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sred-
stvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in
bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan. 13

1 pušica 70 vin. Proti pred-
plačilu K 3-16 se pošlje 4 pu-
šice, za K7 — pa 10 pušic postel-
nine prosto na vsako postajo
avstro-ogrske monarhije.

Vsi deli embalaže imajo pos-
tavno deponovano varst-
veno znamko.

Glavna zaloga

3120

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarna »Pri črnem orlu«

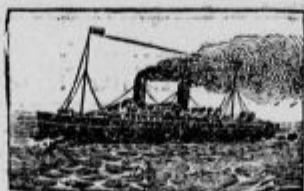
Praga, Mala strana, voga Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani: Dr. G. Piccoli, Jos. Čizmař, Rih. Sušnik.

Samo 6 dni!

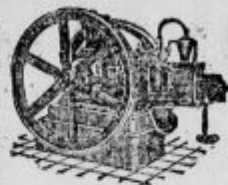
Samo 6 dni!

Edino pri **ED. ŠMARDA**, potovalna pisarna
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18
dobiš veljavne vozne liste (šifkarte)
za francosko linijo čez **Havre v New-York**
in iz Amerike nazaj v domovino.

CLIMAX motori na petrolej

Najceneljši obrat.

Komanditna družba
Bachrich & Co.
tovarna za motorje
DUNAJ XIX. 6.

Heiligenstädterstrasse, 83, 19.

Najstarejša specialna tovarna motorije za dvoklatne mo-
torje na surovo olje.**Ceno posteljno perje**

znamka: Avstrija priporočajo najbolje
5 kg K 9 00, boljše K 12—, belo K 15—
snežnobelo K 30—, K 36—, najfinše K 42—
K 48 — naredi polne in najlažje postelje,
zato velike pernice z dvema blazinama od
16 K naprej. Dobra se je

D. Schnurmacher, Taus 246 Češko

Vzorci in cenik tudi za narejene postelje zastoj.
Pošilja poštnine in carine prosto po povzetju

Zimski barhenti!

Kdor rabi dobre in pristnobarv. barhente, flaneli za oprizila
drugo perilo, lanene in bombazaste kabanase, cešnje, idatno,
inlet, brisače, rjuhe, zimsko blago za dame in gospode, šp-
robice in druge tkanine, naj se obrne na kršćansko tržnico

Jaroslav Marek, ro. na tkalnici štev. 45.
v Bistrem pri Novem Mestu ob Met. (Češko).

Vzorci se pošiljajo zastoj in poštne prosto. Vzorci
imajo tudi veliko množico ostankov zimskega barhenta,
flaneli, katanasa itd., in razpošiljam v zavojih po 40 in
16 K, prve vrste za 20 K, finejši vrste za 25 K franko po
povzetju. Od ostankov se vzorec ne pošilja. Barvne
za gospode iz flaneli ali češnje 1 komad K 1 50, 2 20, 2 40, 3,
in 4. Pri odjemu 6 kom. vraja jih pošljem franko. Pri na-
ročilih zadoščen navedba širine vrata. Dopisuje se slovensko.

Ugodna prilika!

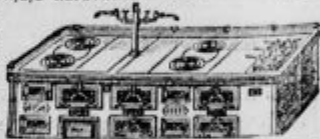
Proda, ozir. v **posestvo na Brezjah** Gorenj-
najem se da a) **posestvo na Brezjah** sbo,
obstoječe iz hiše z mlinom in žago, več gozdnih
ter travniških parcel in njiv za 18 mernikov posevke
ali pa b) lepo **posestvo na Zgornji Dobravi**
arondirano
pri Podnartu, obstoječe iz hiše s hlevom in dru-
gimi gospodarskimi poslopji, dobro zaraščeni goz-
dih parcel, travnikov in njiv za 30 mernikov po-
setve, vse v na boljšem stanu. — Na račun kupne
bi bilo šteti le 8.000 K, ostanek bi se vključil. Več
pri lastniku **Florijanu Pretnarju** na Zgor. Do-
bravi 1, pošta Podnart. 2964

Tovarna štedilnik v H. Kloseus, Wels, Zg. Avstrijsko.

Po dobroti in kakovosti nepr-
kosljiv železni, emajlirani, po-
celanasti štedilniki kakor tudi iz
majolike za gospodinjstvo, otele,
restavracije i. d. Nacrti za ku-
hinje na paro, plinove štedilnike,
irske peči za trajno kurjavo. Do-
bijo se v vsaki železni trgovini,
kjer ne, se pošilja naravnost

Zahtevajte
izvirne Ko-
loseus-šte-
dilnike in z
vrnite slabeše
izdelke. 3973
Ceniki zastoj

Gospodinje!**Pozor!**

Ne kupujte presnega masla ali nadomestila zanj, dokler niste poizkusile slovite, splošno znane, svetovne znamke

BLAIMSCHEINA**„UNIKUM“****MARGARINE**

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejših goveje obistne tolsče z visoko pasteurizirano smetano, ima torej **največjo redilno vrednost** in je resnično zdrav.

„UNIKUM“ ni umeten, nego **najčistejši naravni izdelek**.

„UNIKUM“ je za **50 %** cenejši od navadnega pres-

nega masla in zajamčeno mnogo izdatnejši ne o to.

Samo Blaimscheina „UNIKUM“ je resnično edino in pravo nadomestilo za presno maslo, ki daleč prekaša vse doslej hvalisano.

Izdelovanje **Blaimscheina „UNIKUM“** je varovano s stalno državno kontrolo in je to razvidno na vsakem zavitku.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte se torej **begati** od drugih oglasov in rabite za nadomestilo presnega masla za

pečenje praženje kuhanje maslen kruh

samo

Blaimscheina „Unikum“ margarina

Dobiva se povsod. — Poizkušnje gratis in franko.

Združene tvornice za margarina in presno maslo, Dunaj XIV.

Naročajte sobotnega „Slovenca“!**Graščina**
na slovenskem Koroškem

blizu železniške postaje, meri približno 230 oralov (2/3 njiv in travnikov, 2/5 gozda in pašnikov), se radi družinskih razmer prav poceni **proda**. Poslopja so vsa zidana in v dobrem stanu. Hlevi so veliki in obokani. Lasten vodovod, lasten lov in ribarstvo, domač ribnik. Proda se z inventarjem (veliko živine, več vagonov krme, več 100 hl žita). Potrebna vsota je 40 tisoč kron.

Pisma pod **„Redka prilika“ št. 3003** na upravnštvo tega lista.

Prava nikel. rem. ura na sidro.

Štev. 1000 R, silem Roskopf patent, odprta, v dobro se zapirajoča nikel. okrova, z lepo vzbočeni mi podobami kot kolesar, ladija, železnica, poljedelec, jahač, rudar, vrtnar, števec, z emajliranim kazalnikom in sekundnim kazalcem natančno regulirana K 5-20. — Nikakriziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja po povzetju priznajo najboljša svetovna trdika

prva tovarna ur
JAN KONRAD

o. in kr. dvorni zal., Brück št. 4467, Češko. Glavni cenik s 4000 slikami na zahtevo zastoj in franko.

Nagrobni spomeniki
in okvirji

v vseh oblikah se dobe prav po nizki ceni v **v tovarni cement-nih izdelkov**

B. Oblaka v Logatcu.

Ne zahtevajte pri nakupu

nakratko zabojček ali zavitek: primesi, ampak izrecno: **Franckov zabojček ali: Franckov zavitek,**

in sicer s „kavinim mlinčkom“.

Le tedaj ste zasigurani, da dobite priljubljeno izborni **Franckovo** kakovost.

Tovarna v Zagrebu.

Vprašajte

enkrat Vašega hišnega zdravnika, ki Vam bo tudi potrdil, da ne sme manjkati v nobeni hiši dobrega in zanesljivega razkužila. Za izmivanje ran in za razkuževanje bolniških postelj je najboljšje uporabljati

LYSOFORM

1—2% raztopnine. — Lysoform je izkazano pripoznano in znanstveno preizkušeno razkužilo. Dobi se z uporabljenim navodilom v vsaki lekarni in drogeriji originalna steklenica 80 vin. — Zanimivo knjigo o „Zdravju in razkuževanju“ Vam pošlje na zahtevo zastoj **H. Hubmann, referent „Lysoformwerke“, Dunaj, XX. Petraschgasse št. 4.**

206

Zadnji čas je,

3035

da naročite vzorce od sukna za moške, volne, flanele in porhanta za ženske obleke in bluze.

Vsakdo občuduje najino veliko zalogo, zares lepo, moderno blago in nizke cene.

Konkurenca se jezi, najino geslo pa ostane: „Majhen dobiček, a velik skupiček.“ Prepričajte se, saj ne stane nič, pri trdki:

Hedžet & Koritnik, Gorica, Primorsko.

Res lepa je cerkev, veža, kuhinja le tedaj, če ima ličen in

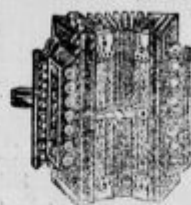
trpežen tlak

kakoršnega izdelujeta v mnogih vzorcih

1712

ZAJEC & HORN v LJUBLJANI

Izdelovanje stopnic, cevij. — Asbestni škrlj „ZENIT“.

Dobre harmonike K 5.

Več kot 200.000 komadov razprodanih. Nikakriziko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj. St. 300 1/2, 10 tipk, 2 reg. 38 glasov, velikost 24x12 cm K 5—; št. 654 1/2, 8 tipk, 1 reg., 24 glasov, velikost 28x14 cm K 5-40; št. 305 1/2, 10 tipk, 2 reg., 30 glasov, vel. 26x14 cm K 6-40; št. 663 1/2, 10 tipk, 2 reg., 30 glasov, vel. 31x15 cm K 8—; št. 685-2, 10 tipk, 2 reg., 30 glasov, vel. 28x16 cm K 9-50. — So la za samouk k vsaki harmoniki zastoj. Razpošilja po povzetju c. kr. dvorni založnik **JAN KONRAD** razpošiljalnica glasbil v Brnu št. 4473 (Češko). Glavni katalog s 4000 slikami na zahtevo vsakemu zastoj in poštnine prosto.

3012

popolne obleke

vsednjo moji 40 metrov dolgi ostanki za 20 K. in sicer: 1 moderna obleka iz rabevine ali lista, 1 praktična obleka za hišna opravila in 1 krasna poletna obleka. Ostali ostanki se lahko porabijo za predpajnike, bluze itd.

Razpošilja se po povzetju.

Prvovrstna tovarniška razpošiljalnica

Josip Frankenstein, Jaromer 91, Češko.

Od ostankov se ne pošiljajo vzorci. Od vseh drugih predmetov vzorci na željo franko. Vzorci s- morajo vrniti.

Manufakturna (gvantna) trgovina
„Pri Miklavžu“
 Medena ulica (zraven) Ljubljana

je bila vsled obilega obiska primorana prostore izdatno povečati. Tukaj najdete sedaj zelo svitlo in zračno trgovino, bogato založeno z najnovejšim blagom. Kupi se zanesljivo dobro, ker se ne preeni. Za jesen in zimo se vpelejo na zahtevo mojih častitih odjemalcev **tudi izgotovljene obleke in suknje za moške in dečke, pelerine in dežni plašči kakor tudi suknene in plišaste vrhne jopice za ženske.** Blagovolite iz prijaznosti med znanec razglasiti. Jesensko in zimsko blago je dobro odbrano in že v veliki množini prihaja.

Veliko zalogo in ugodne cene najdete pri nakupu blaga za obleke

pri

R. MIKLAUC

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5.

Ustanovno

leto 1869.

661

Kdor še ne ve, naj si zapomni, da je sedaj gvantrna trgovina

„Pri Škofu“

v hiši

Pred Skofijo št. 3

zraven škofije ali nasproti gostilne „pri Sokolu“.

V prostorni svitli trgovini, kakor tudi v prvem nadstropju je Vam na razpolago velika zaloga blaga. Vpelje se tudi to jesen (čez mesec dni) popolnoma na novo **izgotovljene obleke za moške in dečke, pelerine in dežne plašče, ženske vrhne jopice iz sukna in pliša.** Izdelovalo se bode tudi po odbranem blagu na mero po lastnem krojaču v hiši. Blagovolite se pri nakupu jesenskega blaga in oblek po tem ravnati.

Št. 1038. 14kar zlato K 13.—
 Št. 1038. Novo zlato K 6.40
 Št. 1064. Zlato na srebro K 2.70

Šr. 1046. 14 karat zlato K 9.—
 Šr. 1046. Novo zlato K 4.70
 Šr. 1068. Zlato na srebro K 2.50

Kesal

se je dosedaj še vsak, ki je kupil uro, zlatino in srebrnino, predno je videl velezanimivi in bogato ilustrovani cenik

H. Suttnerja

v Ljubljani, Mestni trg št. 25

ker se je moral prepricati, da se dobi tam res dobro trepčno in okusno blago po nizki ceni. Zahtevajte toraj predno se odločite za kak nakup cenik, ki se Vam dopošlje takoj, poštne prosto.

H. Suttner
 Ljubljana

Mestni trg št. 25

Največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine.

Lastna protokolirana tovarna ur v Svic.

Tovarniška znamka

„IKO“

Zastoni

dobi vsakdo

H. Suttnerjev

velezanimivi in bogato ilustrovani cenik za ure, zlatino in srebrnino, kdor žrtvuje

5 vinarjev

za dopisnico na tvrdko

H. Suttner

v Ljubljani, Mestni trg št. 25.

Predno se odločite za nakup ur, zlatnine in srebrnine zahtevajte cenik.

Št. 1109. 14-kar. zlato z opal-kam. K 9.70

Št. 1149. Srebrna broška K 1.50

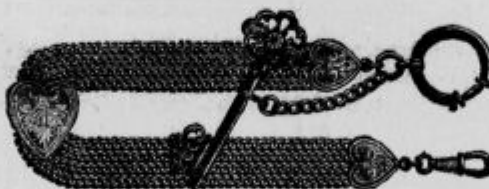
Zlato na srebro K 3.—

Št. 748. K 13.50

Št. 523. K 12.50

Št. 748. Srebrna cil-rem., z dvojnatinim pokrovom, trepčno kolesje na 6 kamnov, K 13.50
 Št. 523. Srebrna anker-rem., Roskopf, z dvojnatinim pokrovom, trepčno kolesje, K 12.50

Št. 873. Nikelnasta verižica z obeskom K 2.20
 „ 854. Srebrna verižica s srcem trivrstna „ 5.70
 „ 854. „ „ „ 4 vrstna „ 7.50
 „ 854. „ „ „ 5 „ 9.—
 „ 853. „ „ „ 6 šestimi srci „ 12.20
 „ 853. „ „ „ 6 vrstna K 12.20
 „ 853. „ „ „ 8 „ 15.80
 „ 861. „ „ „ 10 „ 26.—
 „ 860. „ „ „ 15 „ 42.—

Št. 720. K 9.70
 Št. 725. K 11.70

Št. 735. K 13.

Št. 735. K 13.—
 Št. 736. K 13.70

Št. 735. Srebrna cil-rem., z močnimi pokrovi, fino kolesje, na 6 kamnov, K 13.—
 Št. 725. Jednaka nekoliko večja K 11.70
 Št. 736. Jednaka nekoliko večja z zlatim obročkom, K 13.70
 Št. 720. Srebrna cil-rem., z navadnim kolesjem, brez okraska, K 9.70